Стратегик таҳлил ва истиқболлар институти КУТУБХОНАСИ

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

ШАҲАР ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ГАЗЕТАСИ

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган ◆ № 74 (9.266) 1999 йил 28 июнь, душанба ◆ Сотувда эркин нархда

МАТБУОТ ВА ОММАВИЙ АХБОРОТ ВОСИТАЛАРИ ХОДИМЛАРИГА

Қадрли журналистлар!

Барчангизни касб байрамингиз билан чин қалбдан муборакбод этаман.

Сизларни олдинги сафларда юрадиган, ўта сезгир, халқимизни, жамиятимизни ҳушёрликка чорлайдиган, турли хавф-хатарлардан огоҳ этадиган ва асрайдиган инсонлар сифатида биламан. Ислоҳотлар йўли, янгиланиш йўли, ўзлигимизни англаш йўлидан бориш масъулиятини юрак-юракдан ҳис этадиган ва англайдиган, мана шу йўлда мавжуд бўлган барча жумбоқ ва чигал муаммоларни ечишда жонбозлик кўрсатадиган, халқимизнинг кўзини очадиган, эл-юрт аро маърифат ва зиё тарқатадиган етук, жасур ва фидойи инсонлар сифатида биламан.

Журналистларнинг байрами умумхалқ миқёсида нишонланаётганида катта рамзий маъно бор. Миллат ва жамият келажаги ҳал бўлаётган бугунги мураккаб ва шарафли даврда буюк ватандошимиз Чўлпоннинг: «Бутун кучни халқ ичидан олайлик, Қучоқ очиб халқ ичига борайлик!» деган ибораси нақадар долзарб эканини юракдан ҳис этган қалам соҳибларининг тинчликка, ахилликкa, бунёдкорликка даъват этувчи сўзлари онгли фикрлайдиган, Ватан дарди билан яшайдиган ҳар бир одамнинг қалбига йўл топади.

Халқимизнинг яратувчилик меҳнати, юртимизда кечаётган ўзгаришларнинг ҳалол ва холис ифодачиси, инсон ҳуқуқлари ва манфаатларининг фаол ҳимоячиси бўлмиш матбуотимиз ва матбаачиларимизнинг жамият ҳаётида тутган ўрни янада муҳим ва салмоқли бўлишига ишонаман.

Барчангизга сиҳат-саломатлик, оилавий бахт, ижодий ютуқлар тилайман.

Байрамингиз муборак бўлсин, азиз дўстлар!

Ислом КАРИМОВ

КАСБ БАЙРАМИ НИШОНЛАНДИ

янгради. Газета-журналлар, радио ва телевидение ходимларига ҳар доимгидек ҳодисалар ичида бўлиб, ўз материаллари билан иқтисодиётни ислоҳ қилиш, ижтимоий масалаларни ҳал этиш, ёш авлодни тарбиялаш, илғор илмий ютуқларни тарғиб этишда куч-қувват ва илҳом ёр бўлишини Республика оммавий ахборот воситаларини демократлаштириш ва қўллаб-қувватлаш ижтимоий-сиёсий фондининг ҳамраиси Хуршид Дўстмуҳамедов тилади. Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимларининг касб байрамлари арафасида «Йилнинг энг яхши журналисти» республика танловининг якунлари чиқарилганди. Йиғилганлар ушбу республика танловининг ғолиб ва совриндорлари бўлган ўз ҳамкасбларини қизғин табрикладилар.

Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимларининг йиғилишида Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Н. Жўраев, Президентнинг Матбуот котиби А. Ғуломов, Ўзбекистон давлат Матбуот қўмитаси раиси Р. Шоғуломов ва бошқалар қатнашишди.

Табрик ва қутловлардан сўнг байрам тантаналари оммавий халқ сайлига айланиб кетди.

Ўз мухбиримиз.

СУРАТЛАРДА: матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари байрамидан лавҳалар.

Рустам Шарипов олган суратлар.

КЕЧА

хайрли анъанага мувофиқ шаҳримиздаги Мирзо Улуғбек номидаги маданият ва истироҳат боғида республикамиз оммавий ахборот воситалари ва матбуот соҳаси вакиллари ўз касб байрамларини нишонлаш учун тўпланишди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов йўллаган табрикни Ўзбекистон Республикаси Президенти Девони Ахборот тарғибот-таҳлил марказининг раҳбари Саъдулла Ҳакимов ўқиб эшиттирди.

Ушбу байрам кунида кўпгина илиқ сўзлар, табриклар

«ЙИЛНИНГ ЭНГ ЯХШИ ЖУРНАЛИСТИ»

Оммавий ахборот воситаларини демократлаштириш ва қўллаб-қувватлаш ижтимоий-сиёсий жамғармаси томонидан «Йилнинг энг яхши журналисти» (1998 йил) танловда якунланди.

Танловда республикамиз вилоятлари, шаҳар ва туманлари газеталари, радио ва телевидениесидан тақдим этилган олтмишдан зиёд ижодий иш намуналари кўриб чиқилди.

Мустақил Ватанимиз ҳаётининг барча соҳаларида амалга оширилаётган ислоҳотлар, улкан бунёдкорлик ишларини, кенг кўламдаги янгиланишларни, ватандошларимизнинг онгу шууридаги ўзгаришларни оммавий ахборот воситаларида ёритишда фаоллик кўрсатаётган, ўз ижодлари билан матбуотимизни янада демократлаштиришга ҳисса қўшаётган қуйидаги журналистлар танлов ғолиблари деб топилдилар:

I соврин

Кимё ХЎЖАЕВА - ЎзТВ «Ахборот» дастури шарҳловчиси

Сафар ОСТОНОВ - Ҳуқуқий мавзуда шарҳловчи

Исмоил СУЛАЙМОНОВ - «Халқ сўзи» газетаси бўлим муҳаррири

II соврин

Беҳзод УСМОНОВ - ЎзА Республика ахбороти таҳририяти бош муҳаррири

Хайрулло НУРИДДИНОВ - ЎзТВ «Давр» дастури шарҳловчиси

Юнус УЗОҚОВ - «Ўзбекистон овози» газетасининг мухбири

III соврин

Людмила КУЧЕРЕНКО - «Народное слово» газетаси бўлим муҳаррири

Собиржон ДАДАХЎЖАЕВ - «Водил ёғдуси» (Фарғона тумани) газетаси бош муҳаррири

Бекназар ТЎЙНАЗАРОВ - «Овози тожик» газетаси бўлим муҳаррири

Рағбатлантирувчи мукофот

Ольга ХАРЧЕНКО - «Вечерний Ташкент» газетаси бўлим муҳаррири

Алишер РИСҚИЕВ - ЎзА фотомухбири

Асрор МЎМИНОВ - «Спорт» газетаси бош муҳаррирининг ўринбосари

Танлов ҳайъати барча ғолибларни қутлайди ва ўз ижодий ишлари билан танловда қатнашган журналистларга миннатдорчилик билдиради.

(ЎзА).

Тошкент шаҳар ҳокимлигида

ЯНГИ НОМЛАР

Маълумки, республика Вазирлар Маҳкамасининг 1996 йил 31 майдаги «Маъмурий-ҳудудий бирликлар, аҳоли пунктлари, ташкилотлар ва бошқа топонимик объектларининг номларини тартибга солиш тўғрисида»ги қарори пойтахтимизда изчил амалга ошириб келинмоқда. Шаҳар ҳокимининг шу йил 21 июндаги қарори ҳам шу масалага бағишланган. Унга кўра, шаҳар топонимия комиссиясининг бир қанча таклифлари инобатга олиниб, айрим кўчалар, ташкилотлар номи ўзгарди.

Чунончи, Собир Раҳимов туманидаги Қизил майдон, Амбулаторний кўчаларининг тарихий номлари тикланиб, улар «XO'JAKO'CHA», «CHIG'ATOY-OQTEPA» кўчаси деб аталадиган бўлди. Шу тумандаги Тернавский кўчаси таниқли филолог олим, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби G'ulom Karimov номи билан, Юнусобод туманидаги Шатурная кўчаси, машҳур тиббиёт олими, ЎзФА мухбир аъзоси Nosir Ismoilov, Яккасарой туманидаги Герцен кўчаси атоқли геолог олим, академик Obid Akromxo'jayev номлари билан юритиладиган бўлди.

Ҳамза туманидаги собиқ ҳарбий госпиталь нуронийларни даволашга ихтисослашганлиги муносабати билан «Toshkent shahar «Nuroniy» shifoxonasi» деб, «Қизил тўқимачи» темир йўл бекати ўша ердаги тўқимачилик комбинати билан уйғун номланиши мақсадида «To'qimachi» бекати деб аталадиган бўлди.

Муносабат

ЖАМОАТЧИЛИК ЙИҒИЛИШИ

Сергели туман ҳокимлигида ёшларимизни турли диний оқимлар, қора ниятли экстремистик кучлар таъсирига берилиб қолишларининг олдини олиш, улар онгига соғлом турмуш тарзини, ҳуқуқий демократик давлат қурилиши йўлидаги интилишлар моҳиятини сингдиришга бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди.

Тошкент шаҳар «Маҳалла» жамғармаси туман бўлими томонидан ўтказилган ушбу анжуманда халқ таълими ходимлари, ҳуқуқни муҳофаза этувчи органлар вакиллари, маҳалла оқсоқоллари, жамоат ташкилотлари, корхоналар раҳбарлари, ёшлар ҳамда дин вакиллари иштирок этдилар. Қатнашчилар мамлакатимиз осойишталигига ва тараққиётига раҳна солувчи, ёвузлик ҳамда ҳунрезликларнинг ҳар қандай кўринишларини қораладилар.

Нилуфар МИРЗАБЕКОВА.

ДАВР САДОСИ

«Тошкент оқшоми»

Барча манбалардан олинган сўнгги ахборотлар

МАМЛАКАТИМИЗДА

◆ Аввал хабар қилинганидек, Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Марказий Осиё иқтисодий ҳамжамияти Давлатлараро Кенгашининг Қирғизистон пойтахти Бишкекда бўлиб ўтган мажлисида иштирок этиб қайтди.

◆ Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 25 июнь куни Оқсаройда Европада Хавфсизлик ва Ҳамкорлик Ташкилоти амалдаги раисининг махсус вакили Вилгелм Хойнкни қабул қилди.

◆ Ўзбекистон Миллий ахборот агентлигида Президент Ислом Каримовнинг ЎзА мухбири саволларига жавобларида ўртага қўйилган вазифалар муҳокамасига бағишланган йиғилиш бўлди.

◆ Тошкентда «Аёллар тадбиркорлиги муаммолари ва уларни ҳал этишга оид таклифлар» мавзуида анжуман бўлиб ўтди. Тошкент вилоят ҳокимлиги ва Ўзбекистон «Тадбиркор аёл» ассоциацияси ҳамкорлигида ташкил этилган бу анжуманда вилоятда фаолият кўрсатаётган ишбилармон ва тадбиркор аёллар иштирок этди.

◆ Мирзо Улуғбек номидаги Тошкент Давлат университети маданият саройи қошида либослар театри иш бошлади. Ушбу кўргазмада Осиё ва Европа услубида тикилган хотин-қизларнинг 80 дан ортиқ турли кўринишдаги миллий ва замонавий либослари намойиш этилмоқда.

◆ Тошкентдаги Болалар бадиий ижодиёти республика марказида Маданият ишлари вазирлиги, халқаро «Амир Темур» хайрия жамғармаси ва халқаро «Наврўз» хайрия жамғармасининг Тошкент шаҳар бўлими ҳомийлигида «Темурий маликалар» мавзусида болалар тасвирий ва амалий санъат асарлари кўргазмаси ҳамда «Истеъдод соҳибалари» кўрик-танлови ўтказилди.

◆ Ўзбекистон Бадиий Академияси марказий кўргазмалар залида Давлат мукофоти совриндори Марат Содиқовнинг шахсий кўргазмаси очилди.

◆ Хоразм вилояти ғаллакорлари давлатга ғалла топшириш шартнома режасини бажардилар. Ватан хирмонига 37 минг 200 тоннадан зиёд ғалла етказиб берилди.

ЖАҲОНДА

◆ Оттавада Ўзбекистон Республикаси ва Канада ҳукуматлари ўртасида биринчи расмий ҳужжат — икки ёқлама солиқ солишнинг олдини олиш тўғрисидаги шартнома имзоланди.

◆ Япония ҳукумати «Озиқ-овқат ишлаб чиқаришни кўпайтириш» лойиҳаси асосида Ўзбекистонга 470000000 япон иени миқдорида грант ажратишга қарор қилди.

◆ Италия дипломатияси тарихида иккинчи марта Ташқи ишлар вазирлигининг ёш ходимлари иш ташладилар. Улар маошларининг камлигига норозилик билдирмоқдалар.

◆ Махачқалъанинг шимолий-ғарбидан 160 километр узоқликда 4-4,5 балл куч билан ер силкиниши рўй берди.

◆ **Бугун** Қозоғистонда матбуот куни нишонланади.

◆ **Кеча** Тожикистонда Миллий бирлик куни нишонланди.

◆ **Бугун** Украина ҳукумат делегацияси Украинага 500 минг тонна дизель ёқилғиси жўнатиш ҳақида Бокуда маслаҳат олиб боради.

◆ Нигерия пора олиш ва бериш борасида дунёдаги энг қулай мамлакат экан. Германиянинг «Трнаспэренси интернэшнл» номли халқаро ҳуқуқни муҳофаза қилиш ташкилоти шундай маълумотни берди.

◆ Косово қочқинларини ўз Ватанига қайтариш айни қизғин паллага кирди. Ўлкада уруш тўхатилгандан бери шу кунгача 200 минг нафар қочқин ўз уйига қайтарилди.

◆ Австралия билан Шимолий Корея ўртасида сўнгги 24 йил ичида биринчи бор олий даражада музокара ўтказилди.

◆ РАТА — ТАСС ахборот маҳкамаси тарқатган хабарга қараганда, халқаро тинчликни сақлаш кучларининг Косоводаги операцияларида Туркиянинг минг нафар ҳарбий хизматчиси иштирок этади. Бу ҳақда Туркиянинг АҚШдаги элчиси Баки Илкин матбуот анжуманида маълум қилган.

◆ АҚШнинг федерал қидирув бюроси экспертлари Косово можароси туфайли нобуд бўлганлар ҳақида маълумот тўплаш мақсадида ушбу ўлкага келди.

◆ Жанубий Кореянинг атроф-муҳитни ҳимоя қилиш вазири Сон Сук истеъфо берди. У бу лавозимга борйўғи бир ой олдин тайинланган эди.

◆ Филиппинда «Абу-Сайяф» экстремистик гуруҳи томонидан гаровга олинган Бельгиянинг икки нафар фуқароси яқинда қулликдан озод қилинди.

Азиз замондошим, келинг, бир нафас тошқин ва шошқин ишларимиздан ҳоли бўлиб, бақамти ўтириб гаплашайлик. Гарчи бундан ҳам муҳимроқ кундалик юмушлар силсиласи елкамизни босиб турган бўлсада, баъзан ўзаро суҳбат ва диллашувлар ҳам фойдадан ҳоли бўлмайди.

Хушёрликка даъват

ШУ ВАТАНГА БОРДУР СЕНИНГ КЕРАГИНГ

Атрофингизга бир назар ташланг. Йўқ, йўқ биродар, айни дамда жаннатмакон ўлкамизни таъриф-тавсифини келтириш ниятим йўқ. Унинг тиниқ осмонию, мўътабар замини, гўзаллиги-ю, меҳмондўстлиги аллақачонлар тилларда достон бўлган. Мен ҳар қандай одамни ҳайратда қолдирадиган, унинг улкан қурилишлари, юксалиш, янгиланиш, туб бурилишлари ҳақида сўз юритяпман. Инсоф билан айтингчи, кўз кўриб қулоқ эшитмаган бу бунёдкорликлар қисқа муддатда — 8 йил ичида биронта тараққий этган мамлакатда рўй берганми? Дунё дунё бўлиб бундай оламшумул ўзгаришларнинг гувоҳи бўлганми?

Шундай экан, юртимиз истиқболи ва унинг бугунги иқболи билан ғурурланишга ҳаққимиз борми? Унинг бугунги қайноқ меҳнат жараёнида пишиб, мустақиллигимизни мустаҳкамлаш йўлида қайсидир бир пойдевор учун ақалли битта ғишт қўяётганимиздан фахрланса арзимайдими? Ғурурланишга ҳам, фахрланишга ҳам ҳаққимиз бор, азизим.

Шу ўринда баъзи кимсаларнинг амалга оширилаётган бу ислоҳотлар ва иншоотлар қандай машаққатли меҳнат эвазига, мамлакатимиз тараққиёти унинг халқаро майдондаги нуфузи оғир тўсиқларни енгиш ҳисобига қўлга киритилаётганини ҳис этмаётганидан куйиниб кетаман. Келинг, яхшиси бундайларга Президентимиз Ислом Каримовнинг қуйидаги сўзларини яна бир бор эслатиб қўяйлик: «Фарзандларимиз, келажак авлодлар биздан шу ўлкани, шу муқаддас заминни яна ҳам бой, кучли ва қудратли ҳолатда қабул қилиб олишлари учун, биз буюк аждодларимизга нисбатан қандай миннатдорлик туйғуларини ҳис этаётган бўлсак, ўғил-қизларимиз, келажак авлодлар ҳам бизга нисбатан шундай миннатдорлик туйғуларини ҳис этишлари учун лозим бўлган ҳамма ишни қилиш — бизнинг фуқаролик бурчимиздир». Бу гапни халқимизга меҳрибон ва садоқатли бўлган ва шу йўлда фидойилик қилаётган Юртбошимизгина айта олади. Президентимизнинг билиб-билмай ҳар хил нотўғри йўлларга кириб қолаётган ёшларга нисбатан бағрикенглик қилаётганликларининг замирида ҳам ана шу ният ётади.

Қани энди айтингчи, азизим. Шундай юрт, шундай доно сиёсатга қарши бориш туз ичган тузликка тупуриш, нонкўрлик билан баробар эмасми? Шундайларга Президентимизнинг Сурхондарё ва Қашқадарё вилоятларига қилган сафарларида Шўртан газ-кимё мажмуа қурилишида бўлиб, у ерда ишлаётган ёшлар билан дўстона суҳбатларини эслатгим келади. Ахир истиқлол йўлида фидокорона меҳнат қилаётган бу бунёдкорлар ҳам сизнинг тенгқурларингизку. Фарқи шуки, улар порлоқ келажагимиз учун жонбозлик қилишаяпти. Сиз эса гадой топмас пастқам кўчаларда писибберкиниб фиску-фужур тарқатиб юрибсиз, дегим келади. Кимларнингдир сўзига учиб миллий маҳкура, тарихий қадрият, истиқлол йўлига зид бу ишингиз билан ўз оёғингизга ўзингиз болта ураётганингизни ҳозирча тушуниб етмаяпсиз. Ҳақиқат йўли узоқ эмас. У эртами — кечми албатта рўёбга чиқади.

Узоққа боришнинг ҳожати йўқ. Яқинда Тожикистонда рўй берган фожеани бир эсланг. Бир пайтлар алдов йўли билан жангаралар сафига киритилган, аммо Юртбошимизнинг сўзларидан кўзлари очилиб, халқ олдида кечирим сўраш учун ортга қайтаётган 18 нафар ватандошларингизнинг вахшийларча ўлдирилганлигини эсласак ҳали ҳамон бутун вужудимизни титроқ босади. Айтингча, мусулмончилик — поклик, хушхулқлилик, ҳаё, инсоф, меҳр-оқибат ва ватанпарварлик тимсоли эмасми? Ислом — оққўнгил, тоза виждонли ҳақиқий инсонни тарбиялашда ҳеч қачон қўлини қонга ботирмайди. Ўзи йўлдан урган ёш йигитларни ўзи бўғизлаш қайси дин, қайси эътиқодга киради? Боши танасидан жудо этилган бу ёшлар ота-оналарининг аламли фарёдини кўз олдингизга келтиринг. Бу қора ишларни амалга оширган жаллодлар ва уларнинг фатвочиларини ўн гулидан бир гули очилмай хазон бўлган бу жабрдийдаларнинг уволи тутмайдими?

Яна бир ҳаётий мисол. 16 февраль воқеаларининг сабабкорлари ҳам суд курсисига ўтиргач, қилмишларига пушаймон бўлганликларига ўзингиз гувоҳсиз. «Қўлга тушмас қасоскорлар»дек ўзларини ҳис этган бу кимсалар барибир ўзларини қора ниятларига ета олмадиларку. Ҳаёт кино эмас. Ҳар бир қилмишнинг ҳисобкитоби бор.

Бу воқеаларни эслаганимда беихтиёр кўз олдимга ўша «ойнаи жаҳон» орқали кўрсатилган нотўғри йўлга кириб қолган ёшларнинг қилмишларидан пушаймон бўлиб, саф-саф тарзда кечирим сўраб келаётганлари жонланади. Шунда бир нуроний отахоннинг: «Бу йўлингдан қайт ўғлим, халқ, Президентимиз сени кечиряпти. Уйда болаларинг, ота-онанг сени кутяпти», деган аламли сўзлари қулоқларим остида қайта жаранглагандек бўлади. Ўзим шоҳиди бўлган шаҳримизнинг Яккасарой туманида истиқомат қилувчи Фахриддин Жалиловнинг: «Халқим мени кечирсин. Мен уларнинг асл ниятлари ва башараларини афсуски кейинроқ билиб қолдим. Қилмишимдан пушаймонман. Менга ўхшаб билиб-билмай алдоққа учиб қолган тенгқурларимга ҳам эл-юрт ва халқимиз олдида бош эгиб дилдан кечирим сўрашларини таклиф этардим, деган сўзларини эслайман.

Ахир бу ҳақиқатни алданганлар айтаяпти-ку. Уларнинг бу нола-ю фиғонлари юракдан бекорга ҳам отилиб чиқмаяпти-ку. Унинг замирида бир олам ўкинч, виждон қийноғи ётибди.

Айтингчи, азизим, инсонга умр неча марта берилади? Ҳа, баракалла, бир марта. Шундай экан, уни шундай яшаш керакки, кейин инсон ўтган умрига ачинмасин. Ватандан айро яшаганларнинг тақдири эса ҳамиша аянчли якун топган. Буни замон зайли билан мажбуран туғилиб ўсган юртини, ҳовли-жойи, боғ-роғларини тарк этган ватандошларимиз яхши билишади. Улар-ку қувғинга учраб, умр бўйи Ватан илинжида, унинг бир қисм тупроғини бошга болиш қилиб, миқолини кўзларига тўтиё қилиш орзусида яшаган инсонлар. Лекин сиз-чи? Бу ножўя қилмишларингиз билан эл-юрт, ота-она тавқи-лаънатига дучор бўлиб юришдан кўра озод ва обод юртнинг фаровонлиги йўлида меҳнат қилиб, шундай серқуёш ўлкада яшаётганингиздан кўкрак кериб юрсангиз бўлмайдими? Ахир истиқлолимизни мустаҳкамлаш йўлида сиз ҳам имкон қадар меҳнат қилсангиз, ҳаётимизнинг баъзи кемтик жойлари ҳам тўлиб кетар эди-ку.

Шу ўринда яна бир гапни айтиш жоиз деб ўйлайман. Эй адашган ёшлар, ўзингизни ўтга урманг. Сиз-у бизни бир-биримизга хунук кўрсатишга уринаётган кимсалар бизга дўст эмас. Улар сизларни ишонувчанлигингиздан фойдаланиб, қора қоғозларни тарқатиш учун қўлингизга тутишаяпти. Шуни билингки, ҳеч бир душман ўзининг мараз ниятини ошкор гапирмайди.

Кўриб-билиб турибсиз, Президентимизнинг Биз ёшларни ҳеч кимга бериб қўймаймиз, уларни ўзимиз тарбия қиламиз, деган гаплари кундалик шиоримизга айланиб бормоқда. Шундай экан, сиз бизга шу она Ватанга, шу заминга кераксиз. Юртбошимиз Ўзбекистон миллий ахборот агентлиги мухбирининг саволларига берган жавобларида ҳам тўғри йўлдан адашган ёшлар ҳақида куйиниб гапирдилар. «Давлатимиз адашиб хато йўлларга кириб қолган кимсаларни тўғри йўлга қайтариш учун уларга барча имкониятларни берди. Ўзининг бағрикенг, кечиримли эканини, тузумимизнинг инсонпарварлик моҳиятини яна бир карра тасдиқлади. Чунки ана шу адашганлар ҳам ўз фуқароларимиз, ўз фарзандларимиз. Уларни элу юрт корига ярайдиган одамлар қилиб тарбиялаш ҳам бизнинг бурчимиздир».

Айтинг, замондош. Бу сўзларга ортиқча изоҳнинг ҳожати борми?..

Маҳмуд КОМИЛЖОНОВ.

№ 5 (89) Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш қўмитасининг саҳифаси

ОЛДИМИЗДА ДОЛЗАРБ ВАЗИФАЛАР ТУРИБДИ

Атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, мавжуд экологик муаммоларни бартараф этиш инсоният олдида турган долзарб масалалардан биридир. Бу борада ўсиб келаётган ёш авлодни, яъни келажагимиз бунёдкорларини аввало ўзлари яшаб турган жойларда табиатни муҳофаза қилиш ва унинг манбаларидан оқилона фойдаланиш руҳида тарбиялаш муҳим аҳамият касб этади.

Албатта, бу ўринда республикада биологик хилма-хилликни сақлаш, миллий стратегия ва ҳаракат режасига асосан табиатни муҳофаза қилишда маориф тизимидаги мактабгача тарбия муассасалари, мактабларда экология таълимини ривожлантириш ҳам фойдадан холи эмаслигини айтиб ўтиш лозим.

Шу асосда иш олиб бораётган шаҳар табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси, халқ таълими бошқармаси, боғчалар, мактаб раҳбарлари билан ҳамкорликда бир қатор тадбирларни амалга ошириб келишмоқда. Жумладан бунинг мисоли сифатида атроф-муҳитни муҳофаза қилиш кунига бағишлаб республика ёшларининг «Биоэкран» мажмуаси билан ҳамкорликда Мирзо Улуғбек боғида шу йилнинг 3 июнь куни ўтказилган «Табиат: кеча, бугун ва эртага» номли илмий-амалий анжуманнинг беш йўналишидаги кўргазмали кўрик-танлови фикримизнинг далилидир. Унда 196 нафар ўқувчи болалар қатнашиб, юздан ошиқ кўргазмаларни — жонли бурчакларда ўзлари ўргатган қушлар ва боғларида етиштирган гулларини намойиш қилдилар.

Ҳайъат аъзолари беш йўналиш бўйича 1, 2, 3-ўринларни 15 нафар ўқувчи ва боғча жамоалари эгаллаганлигини маълум қилишди. Ғолибларга қимматбаҳо эсдалик совғалар ва фахрий ёрлиқлар топширилди.

Шунингдек, Аёллар йилига бағишлаб 3—7 июнь кунлари «Экосан» жамғармасининг шаҳар бўлими билан ҳамкорликда «Оила ва экология — болалар нигоҳида» номли анжуман ўтказилди. Бунда Мирзо Улуғбек туманидаги 223-мактаб, Шайхонтоҳур туманидаги 186-мактаб, Юнусобод туманидаги 235-мактаб вакиллари ҳамда Шайхонтоҳур туманидаги 27, Сергели туманидаги 565, Чилонзор туманидаги 534-болалар боғчаларининг чиқишлари қатнашчилар ўртасида яхши таассурот қолдирди. Анжуманда экология, оила ва оилада аёлларнинг ролига катта эътибор берилди.

Яна бир ибратли иш шаҳарда атроф-муҳитни муҳофаза қилиш кунига бағишлаб ўтказилган умумҳашарида жуда кўплаб жамоалар қатнашди. Уларнинг кучи билан 500 тоннадан ошиқ чиқиндилар шаҳар ташқарисига чиқариб ташланди.

Айниқса, атроф-муҳитни муҳофаза қилишда маҳалла қўмиталарининг фаоллари ва уларнинг вакиллари олиб бораётган ишлар диққатга сазовордир. Бу борада гап борганда Чилонзор, Шайхонтоҳур туманлари маҳаллаларининг ишини тилга олиб ўтиш ўринли бўлади. Шунга қарамай табиатни муҳофаза қилиш фаоллари бу муҳим ишга ҳамиша диққат-эътиборларини бир зум сусайтиришмаётирлар. Хусусан,»Биоэкосан» республика мажмуаси ходимларидан Х. Жалолов, М. Одилқораева, Н. Асқароваларнинг иш фаолияти диққатга сазовордир. Улар шаҳримиз мактаблари ва боғчаларида тез-тез бўлишиб, ёш авлод онгига табиатни асраб-авайлашдек муҳим эътиқодни сингдиришда фаоллик кўрсатишмоқда.

Бир сўз билан айттанда, ҳали олдимизда қилинадиган вазифалар жуда кўп. Уларни адо этиш учун биз табиат жонкуярлари ахборот воситалари билан ҳамкорликда кенг жамоатчилик ўртасида тарғибот ишларини янада кучайтиришимиз керак.

Эрмўмин ЧЎПОНОВ,
Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш қўмитасининг иқтисодий-техникавий тараққиёт ва экологик тарғибот бўлими бошлиғи.

ЯХШИДАН БОҒ ҚОЛАДИ

Она табиатимиз ранг-баранг ўсимликларга бой. Нав-ниҳоллар учрамайдиган жойлар юртимизда жуда кам топилади. Ҳовлиларимиз, боғ-адирларимиз, кўчалар, далалар яшил либосга бурканиб турса қандай яхши.

Шуни ҳам алоҳида таъкидлаш керакки, республикамиз шаҳарларида мевали дарахтларга нисбатан манзарали ўсимликларни кўпроқ учратамиз. Бунинг сабаби бор, албатта. Шоҳ кўчаларимизга экилиб, уларга файз киритиб турган чинор, эман, заранг, акация, арча каби кўп йиллик ўсимликлар табиатни мўътадиллаштириб туриш хусусиятига эга. Улар машиналардан чиқадиган газни ушлаб қолади, инсон учун зарур бўлган кислород етказиб беради.

Ҳар йили баҳор ва куз мавсумларида шаҳримизда ободонлаштириш ва кўкламзорлаштириш ойликлари ўтказилади. Бу мавсумий ишларда барча маҳаллалар, корхона, ташкилот ва муассасалар фаол қатнашишга ўрганиб қолишган. Бу даврда кўча-кўйларга, яшил зоналарга кўплаб нав-ниҳоллар ўтқазилади. Баъзан бу ниҳолларнинг парваришига масъул кишилар йўқлиги туфайлими, уларнинг қуриб қолиш ҳолларини ҳам кузатиш мумкин. Аслида яхши ният билан экилган ҳар бир ниҳол гуркираб ўсиб, атрофга файз киритиб турса, яхши ният билан қилган меҳнатимиз самараси билиниб туради. Кўмитамиз бу борада ҳам қатор тадбирларни амалга оширмоқда. Ҳар бир нав-ниҳолнинг униб-ўсиши учун зарур имкониятларни яратмоқда.

Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси ҳузурида ўсимлик ва ҳайвонот дунёсини ҳимоялаш бўлими ҳам фаол ишлаб турибди. Бўлим хизматчилари ҳар йили шаҳар ҳокимининг 112-Ф фармойишига асосан шаҳар ҳудудидаги қариб, ўз манзарали хусусиятини йўқотган, қуриган ёки ҳашаротлар билан зарарланган дарахтларни текширувдан ўтказиб, улар юзасидан тегишли далолатномалар тузиб туришади. Ана шундай кезларда баъзи бир раҳбар ходимлар ёки фуқаролар томонидан она табиатимизга эътиборсизлик билан қараётганлигининг гувоҳи бўламиз. Ўзбошимчалик билан кесиб ташланган довдарахтларни кўриб, ачинамиз. Ана шундай текширувларнинг бирида Собир Раҳимов туман ободонлаштириш бошқармаси, Уй-жой коммунал хўжалигидан фойдаланиш бошқармаси раҳбарлари томонидан табиатга нисбатан ноқонуний йўл тутилганлигининг гувоҳи бўлдик. Айбдорларга тегишли жарима солинди. Шунингдек, Чилонзор туман уй-жойдан фойдаланиш бошқармасига қарашли 1-сонли ижара корхонаси раҳбариятининг ўз ишига масъулиятсизлиги туфайли далолатномада кўрсатилган жойлардаги кесилиши лозим бўлган дарахтлар қолиб, балки соғлом дарахтлар кесилганлиги аниқланди. Табиатга келтирилган зарар учун айбдорлардан тегишли жарима ундирилди.

Халқимизда «Яхшидан боғ қолади», деган ажойиб нақл бор. Шундай экан, келинг, азиз ҳамшаҳарлар шаҳримиз яшил бойлигини авайлаб-асрайлик! Уларга озор бермайлик Агар бирон-бир жойда ноқонуний йўл туфайли кесилаётган дарахтларни кўриб қолсангиз, бизга 173-86-90, 173-86-83 телефон рақамлари орқали хабар қилишингизни илтимос қиламиз. Ана шундагина ҳаммамиз она табиатимиз иноъом этган гўзалликни асрашга ўз ҳиссамизни қўшган бўламиз.

Шаҳло АБДУЖАЛИЛОВА.

ТОЗА СУВНИ ИФЛОСЛАНТИРАЁТГАНЛАР

Юнусобод тумани шаҳримиздаги энг йирик мавзелардан бири ҳисобланади. Бу ерда 14 та шоҳкўча, 52 та маҳалла бўлиб, уларда турли миллат вакиллари истиқомат қилишади.

Тумандаги корхоналар сони ҳам йилдан-йилга ортиб бормоқда. Шундай бўлгач, уларнинг раҳбарлари она табиатимизни ифлослантирмаслик чораларини ҳам ўзларича белгилаб олишлари керак. Чунки туманда ишлаб чиқаришдан пайдо бўлаётган чиқиндилар шаҳримиз ҳуснини бузаётган ҳолларни кўплаб учратиш мумкин.

Тумандаги Амир Темур, Аҳмад Дониш кўчалари энг намунали шоҳ кўчалар ҳисобланади. Уларнинг икки четига экилган дарахтлар ва манзарали ўсимликлар табиатга яшиллик бағишлаб туради. Лекин ҳамма кўчалар ҳақида ҳам шундай ижобий фикрларни айтиб бўлмайди.

Яқинда Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси тумандаги 42 та корхонада режадаги текширувни ўтказди. Натижада 16 та мансабдор шахсга 24 минг 700 сўм миқдорида жарима солинди. Улар табиатни муҳофаза қилиш қонунларига зид ҳолда иш тутганлари учун шундай жаримага тортилдилар. Текширувда иккита корхонанинг фаолияти умуман тўхтатиб қўйилган.

Маълумки, туман ҳудуди нафақат ўзининг яшил бойликлари, балки йирик саноатлари билан ҳам кишиларни мафтун этади. Афсуски, бу каналларнинг шаҳарга туташган қисмидаги аҳвол ҳам қаноатланарли даражада эмас. Масалан, биргина Бўзсув каналини олайлик. Унинг қирғоқлари бўйлаб йўлакча қолдирилмаган. Ўзангга яқин жойлар эса атрофдаги хонадонлар томонидан ўзлаштириб олинган. Каналнинг «Отчопар» маҳалласидан ўтувчи қисми хонадонлардан чиқаётган оқава сувлар билан ифлослантирилмоқда. Бу ҳақда бир неча бор огоҳлантиришлар ва бошқа зарур чора-тадбирлар белгиланган бўлсада, ҳали ҳам ишда етарлича ўзгариш сезилмаётир.

Ота-боболаримиз ҳамиша бизга оқар сувга туфламасликни ўргатиб келишган. Наҳотки, қарияларимизнинг бу доно сўзлари канал ўзани атрофида яшаётганлар учун бегона бўлса?

Ўйлаймизки, туман ободонлаштириш бош бошқармаси, табиатни муҳофаза қилиш нозирлари билан биргаликда бу долзарб муаммони ҳал этиш чора-тадбирларини белгилайдилар. Чунки табиатни мусаффо сақлаш ҳар биримизнинг виждоний бурчимиздир.

Собир МАҲАМАТОВ.

ЭКОЛОГИЯ КУНДАЛИГИ

◆ «Юнусобод» деҳқон бозори ҳудудида жойлашган устахона бошлиғи И. А. Қутлибоевга устахона томини ёпиш мақсадида одамлар гавжум бўлган очиқ ҳавода қора мой ёқиб, ҳавони ифлослантиргани учун 2500 сўм жарима солинди.

◆ Собир Раҳимов туман уй-жойлардан фойдаланиш бошқармаси бошлиғи М. Ҳ. Агзамов эса Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси раҳбарияти рухсатисиз ёш ниҳолларни бир жойдан иккинчи жойга кўчириб, қайта эккани учун 3 минг 960 сўм жарима тўлашга мажбур бўлди.

◆ Чилонзор туманида жойлашган 1-уйсозлик комбинатига қарашли 1-конвейерли қурилиш бошқармаси бош муҳандиси Э. Холматов ҳам иш жараёнида рухсат этилмаган жойда қора мой ёқиб эритгани учун 1320 сўм жаримага тортилди.

◆ Шаҳримиздаги 1219-автоколонна раҳбарияти очиқ ҳавода пуркагич орқали бўёқ ишлатгани учун 2000 сўм жарима тўлади.

◆ «Ўзбекқўғози» ҳиссадорлик жамияти бош энергетиги М. Худоёров маҳсулот сақлаш қонун-қоидасини бузганлиги учун 1320 сўм жарима тўлашга мажбур бўлди.

◆ Чиллаки чиллакини кўриб чумак урганидек Бектемир туманидаги 5-темир-бетон маҳсулотлари ҳиссадорлик жамиятининг бош энергетиги А. Абдубакиров ҳам қоидабузарликда юқоридаги ҳамкасбидан қолишмади. У сув таксимотида йўл қўйган хатоси учун ўз ҳамёнига 1900 сўмлик зарар келтирди.

◆ Акмал Икромов туманидаги «Уорхос» очиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти бош муҳандиси С. В. Завершенский очиқ ҳавога рухсатсиз заҳарли ифлослантирувчи моддалар чиқариб ташлагани учун 3960 сўм жаримага тортилди.

◆ Шаҳримиздаги «Қизил тонг» ҳиссадорлик жамияти бошлиғи вазифасини бажарувчи Ф. Файзиев ҳам очиқ ҳавони ифлослантиргани учун 3960 сўм жарима тўлашга мажбур бўлди.

◆ Собир Раҳимов туманидаги ёғочни қайта ишлаш комбинати бош муҳандиси А. Исканов ёғоч кесишда чанг тозалаш ускуналаридан фойдаланмаганлиги текширувда аниқланди. Бош муҳандис йўл қўйган ана шу хатоси учун 1100 сўм жарима тўлашга мажбур бўлди.

Она табиат қўйнида мириқиб ҳордиқ чиқарганга нима етсин. Айни ёз палласи кўлда сайр қилган, пойтахтимизнинг сўлим масканлари, боғ-роғлари бағрида бўлган киши ўзини гўё гўзаллик оламига кириб қолгандек ҳис этади. Ҳамшаҳарларимизнинг жазирама кунларда олис дам олиш масканларига ошиқишлари ҳам ана шундандир.

Равиль Альбеков олган сурат-лавҳалар.

Инсонлар ер шарида ёлғиз яшамайдилар, улар билан ёнма-ён ҳар қадамда кўзга кўринмас мавжудотлардан тортиб, маҳоватли катталикдаги ҳайвонлар ҳам яшайди. Масалан, улар инсонларни озиқ-овқат, дори-дармон ва кийим-кечаклар билан таъминлайди. Булардан ташқари улов сифатида турли хил юкларни керакли манзилларга етказиб беради ҳамда табиатда илм манбаи бўлиб ҳисобланади, яъни ҳозирги замон техникасининг сирларини очишда ва уларни такомиллаштиришда мутахассисларимиз учун илмий манба бўлиб хизмат қилади.

Ҳайвонот

ҚАНОТЛИ ИТЛАР

Биз ҳайвонот олами билан одамлар ўртасидаги муносабатларга тўхталиб, ерда югурувчи, сувда сузувчи ва ҳавода учиб юрувчи жониворларни авайлаб-асрашимиз ва уларнинг кўпайиши учун шарт-шароитлар яратиб беришимиз ҳамда катта ғамхўрлик қилишимиз инсоният тараққиёти учун энг долзарб ишлардан бири деб ҳисоблашимиз керак. Шу ҳайвонот олами орасида жуда узоқ замонлардан бери инсонларнинг энг яқин дўсти сифатида танилган итларни яхши биламиз, аммо учар итлар тўғрисида эса ҳамма ҳам аниқ тушунчаларга эга эмас. Шу боис Германиядан Тошкент ҳайвонот боғига келтирилган кўпгина жониворлар орасида учар итлар ҳам учрайди. Уларнинг қаерларда учраши, ҳаёт тарзи қандай ва аҳамияти нималардан иборат эканлиги тўғрисида айрим мулоҳазалар билан фикрлашиш ниятида ушбу мақолани ҳавола қилмоқдамиз.

Учар ит ёки колан кўршапалаклар туркумининг улкан қанотли ёки мевахўр, кўршапалаклар оиласига мансуб ҳайвондир. Бу жониворлар мевахўр кўршапалаклар орасида энг каттаси бўлиб, гавдасининг узунлиги 20 сантиметр, думи 1,5 сантиметр, қанотини ёйганда 40 сантиметр бўлади. Гавдасининг орқа қисми ва қаноти қорамтир, қорин қисми эса тўқ сариқ рангдадир. Бош, бўйин қисми сарғиш рангда бўлади. Учар итларнинг 13 та тури маълум. Африка, Малайзия, Осиёнинг жанубишарқидаги Ява, Суматра, Цейлон ва бошқа ороллардa яшайди.

Учар итлар тунда фаол ҳаёт кечирадиган жониворлардир, улар аксарият ҳолларда ғорларда яшайди. Қоронғи жойларда товуш тўлқинларининг акс садоси орқали ҳаракатини бошқарадиган ҳайвонлар турига киради. Булардан ташқари бу қанотли ҳайвонлар ўрмон, боғ, чакалакзорларда ҳам учрайди. Учар итлар тўда-тўда бўлиб яшайдиган жониворлар бўлиб, кундузлари катта дарахт шохларида қаноти билан бошини ўраб, осилиб ухлашади. Жой талашиб бир-бирлари билан уришадилар. Катта дарахтнинг шох ва шохчаларида юзлаб, минглаб учар итлар осилиб олганидан улар синиб ҳам кетадилар. Кун ботиб, қоронғи тушиши билан яшириниб ётган жойларидан биттадан ёки жуфт бўлиб, овқатланиш, сув ичиш ва шу каби ҳожатлар учун ҳар томонга учиб кетадилар. Учар итлар Цейлон ва Малайзия боғларида ўсадиган банан, хурмо каби ҳар хил мевали дарахтларнинг гули, қуртлари, меваси билан бирга қисман ҳар хил ҳашаротлар ҳамда қушларнинг тухуми ва уларнинг кўз очмаган болалари билан озиқланади.

Учар итнинг урғочиси йилига битта бола туғади. Онаси боласини олти ойгача кўкрагида олиб юриб, сут билан боқади. Бу муддат орасида боласи катта бўлиб, мустақил ҳаёт кечирадиган бўлади. Учар итлар меваларни кўплаб еб, боғдорчилик соҳасига катта зарар ҳам келтиради. Улар яшайдиган жойларнинг ерли халқи, учар итларнинг гўштидан озиқ-овқат соҳасида фойдаланадилар, уларнинг гўшти яхшилаб қовурилса қуён гўштининг мазасини беради. Шу сабабли ҳам маҳаллий халқлар турли хил усулларда учар итларни овлайдилар.

Саҳифа материалларини Маҳмуд КОМИЛЖОНОВ тайёрлади.

Ёднома

ҚАЛБИМИЗДАСИЗ, ОТАЖОН

Ассалому алайкум, Оллоҳ раҳматига олган менинг меҳрибон, заҳматкаш отагинам. Бугун тонг сахарлаб фарзандлик бурчимни андак оқлаш ниятида бир калима тиловат ўқиб, Сиз билан ғойибона сўзлашишга аҳд қилдим. Руҳингизни шод этиш ниятида эрка қизингиз сифатида меҳрингиздан қонган дамларимни қайта эслашга уриндим.

Сиз болалигингиз анча қийинчилик билан ўтганини бизга сўзлаб берардингиз. Айниқса, талабалик йилларингиз, Тошкентдаги темир йўл транспорти олийгоҳида ўқиган дамларингиз дўстларингиз билан маккани қовуриб еганларингизни, бобомиз оддий оёқ кийим тузатувчи бўлиб ишлаганлари учун моддий етишмовчиликка қандай чидаш берганларингизни сўзлардингиз. Одам қийинчиликка чидаса, ўзи меҳнатда пишса, келажаги яхши бўлади, деб уқтирардингиз. Ҳозир ўзим ҳам қизим Элнура билан ўғлим Сардорни имкон қадар меҳнатга кўниктиришга уриняпман. Баъзида аям ҳамма набираларини атрофга йиғиб олиб Сиз ҳақингизда сўзлаб берадилар. Гоҳида акам, опам, мен ҳам фарзандларимизга ибратли фазилатларингиз ҳақида гапирамиз. Гоҳида эса уларнинг ўзлари қиссаларини Сиз тўғрингизда гапиришимизни...

Ўқишни тугатганингиздан кейин темирйўлнинг Асака бекатида навбатчи, бир йил ўтгач шу ерда бошлиқ, орадан бироз вақт ўтгандан сўнг 1957 йили Фарғона транспорт бўлими бошлиғи бўлганингизни айтаман. Ўйлаб қарасам, Сиз меҳнат фаолиятингиздан поғонама-поғона кўтарилган экансиз.

1960 йили Фарғона транспорт бошқармаси бошлиғи лавозимидан Тошкентга Ўзбекистон Республикаси транспорт ва алоқа саноати бўлимига ўтдингиз. Бу ерда икки-уч йил бўлим мудири муовини бўлиб ишлаганингиздан кейин Сизни автомобиль, темирйўл, ҳаво, сув транспорти ва йўл тараққиёти масалалари бўйича умумий раҳбар гуруҳига бошлиқ қилиб тайинлашган эди. Ана шундай масъулиятли ишларда ҳам Сиз ўта фидойилик кўрсатгансиз. Чамаси ўз ишингизнинг устаси, билимдони бўлгансиз. Йўқса, бор-йўғи икки йил ўтгач, 1966 йилда Сизни Ишлар бошқармаси алоқа ва транспорт бўлими мудири қилиб тайинлашмаган бўларди. Умрингизнинг охири 1985 йилгача шу ерда ишлаб одамлар учун, эҳ-ҳе қанча йўллар қурдингиз. Сизнинг ана шундай ҳалоллигингиз, фидойилигингиз, меҳнатсевар ва билимдонлигингиз, энг муҳими ўзингиз учун эмас, одамлар ташвишида яшаганлигингиз фақат бизгагина эмас, балки фарзандларимиз учун ҳам ибратлидир. Шунинг учун бўлса керак Сиз ҳақингизда хоҳ аям, хоҳ биз бир оғиз очсак, улар бутун вужуди билан тинглашади. Мусулмончиликда ҳар бир одам етти пуштини билса савоб дейишади. Бир пайтлар ўзингиз ҳам бизга шундай дердингиз, аям ҳам шуни уқтирадилар набираларига.

Ҳаётни олий ҳакам дейдилар. У ҳар бир инсонни имтиҳондан ўтказади. Бировларда бу осон ўтади, бировларда қийинроқ. Бу Сизнинг гапларингиз, отажон. Гоҳида ана шу қийинчиликларни ақлу заковат, кучли билим, чин инсоний хислатлар билан енгиб ўтилади, деб ўргатардингиз. Буни ўз ҳаётингиз мисолида тушунтирардингиз. Ҳозир айни кунларда ҳаётда турли машаққатларга дуч келсам Сизни хотирамизга келтириб ўргатганингиздек йўл тутишга уринамиз. Аям назорат қилиб турадилар.

Отажон, Сизнинг касбингизга бўлган меҳрингиз, ишингиз ҳақида баъзан бизга жўшиб-жўшиб, баъзан куйиниб сўзлашларингиз барчамизда катта қизиқиш уйготган экан. Акам, опам, укам ва ўзим ҳам йўл ва алоқа соҳасида ишлаяпмиз. Кенжа ўғлингиз Улуғбек эса агроном.

Дўстликни, дўстни қадрланглар, дер эдингиз. Ўзингиз ҳам Қаюм Муртозоев, Воҳид Козимов, Мадамин Эрматов, Восил Қобулов каби ўнлаб дўстларингизни шу қадар ардоқлардингиз.

Эсимда, оилани шахмат тахтасига ўхшатардингиз. Унда шоҳ ўз ўрнида, фарз ўз ўрнида бўлиши лозим дердингиз доим. Кечки пайт дастурхон атрофига ҳамма ўтирмагунча кечки овқатга қўл урмасдингиз. Қаерда бўлишдан қатъи назар, етиб келардик. Ҳозир аям шунга одатланганлар.

Аям билан бўлган муносабатингизга ҳамманинг ҳаваси келарди. Сира эсимдан чиқмайди. Касалхонада ётганингизда аям билан кўргани борган эдик. Сиз нимагадир қўшни хонага чиқиб кетганингизда дўхтир кирди. У аямга қараб «Зуҳрахон шу ердалар, Тоҳир қанилар» деб сўради. Қаранг, бир-бирингизга бўлган меҳр-садоқатни улар ҳам сезишган экан. Аямнинг тоблари йўқ бўлса ишхонадан қайта-қайта сим қоқардингиз. Бизга эҳтиёт қилинглар, деб уқтирардингиз. Сиз аямни, аям Сизни қанчалик эъзозлаб, эҳтиётлаб яшардилар. Иккингизнинг ўртангиздаги меҳр-оқибат, иззат-икром, садоқат туйғуларини биз фарзандларингиз ўз оиламизда такрорлашга уриняпмиз.

Яқинда дўстларингиздан бири менга «Дўстим Абдумажид Маҳмудов одамлар ташвишини, эл-юрт ташвишини ўз ташвишидан устун қўйиб яшади, ўзини аямади, жуда эрта кетди-да», деди. Бундай самимий, илиқ хотираларни эшитиш мен учун қанчалик ҳам севинчли, ҳам қайғули эканини билсангиз эди.

Яна шу нарса эсимдаки, чарчаш нималигини билмасдингиз. Ишдан, гоҳида сафардан келган бўлсангиз ҳам ўтириб биз билан суҳбатлашардингиз, панду насиҳат қиларингиз. Эрталаб саҳар турганимизда иш юзасидан Сизни сўроқлаб келгучилар ҳам кўп бўларди. Маслаҳат, ёрдам сўрашарди. Уларнинг кўнглини ранжитмасдан имкони борича мушкулини осон қилиб жўнатардингиз.

Аям эса келганларга кўрпача солиб, дастурхон ёзишдан чарчамасдилар. Бизлар ҳам дарров елиб-югуриб қолардик. Бизларни ҳам шунга — инсон ким бўлишидан қатъи назар ҳурматини ўрнига қўйишга ўргатардингиз. Бугун аям набираларига ўша ўгитларингизни қайта-қайта сўзлайдилар.

Дунёнинг ишлари шунақа экан. Уни бекорга чарх-фалак дейишмайди. Биров узоқ, биров... Ҳа, ўлим олдида ҳар қанақа хислат, фазилат ва туйғулар, соғинчлар ожиз экан. Ожиз қолдик. Лекин ҳамон уйимиз тўрида, дилимиз тубида яшаяпсиз. Тошкент айланма йўлида юрганимда ҳар сафар водийга довон орқали борганимда, метрога тушганимда қалбимни ифтихор туйғулари чулғайди, ўша нур ёғилган юзингиз, беҳаловат кунингизни, ширинсухан сўзингизни кўз олдимга келтираман. Чунки бу йўлларнинг қурилишида Сиз бошқош эдингиз, билим ва ғайратингизни сарфлагансиз.

Мен йўлларни олам томирига ўхшатаман. Томирларда қон юради, йўлларда одамлар... Йўллар орқали шаҳарлар, мамлакатлар боғланади, диллар уланади, ҳаёт қайнайди. Демак, Сиз яшаяпсиз, отажон!

Орамизда Сизга ўхшаб яшашни истаганлар жуда кўп. Бу билан мен фарзанд сифатида фахрланаман.

Ишингизни давом эттириб, алоқа соҳасида барча ўгитларингизга риоя қилишга уриниб яшаётган қизингиз Маъмура.

Оққа кўчирувчи Муқаддас СОЛИҲ қизи, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими.

ҲАФТАЛИК КЎРСАТУВЛАР

ЧОРШАНБА,30

ЎзТВ I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.30 «Ахборот».

8.30 Саньатга бахшида умр». Мусиқий дастур.
8.55 «Етгил камолга». Спорт дастури.
9.10 «Кусто командасининг сув ости саргузаштлари». Телесериал. 59-қисм.
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.
10.05 «Нигоҳ».
10.25 Абитуриентлар Сизлар учун. Адабиёт.
10.45 «Инсон — ҳаёт гултожи».
11.05 Абитуриентлар Сизлар учун. Кимё.
Болаларнинг ёзги таътил кунларида:
11.25 «Шумтакалар». Мультсериал.
11.40 «Болалигим осмони». Композиция.
12.05 «Қўшиғим-жон қўшиғим».
12.35 Кундузги сеанс: «Қўшларга эргашган инсон». Бадиий фильм.
14.10-14.40 «Жавоҳирлар хазинаси». Адабий кўрсатув.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 Болалар учун. «Қувноқлар даврасида».
18.35 «Имконият».
18.55 «Жаҳон спорти».
19.05 «Фуқаролик ҳамияти сари».
19.25, 19.55, 20.25, 21.00, 22.05 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 «Таълим-тарбия миллий дастури амалда».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.05 «Тараққиёт йўли».
21.25 «Қўшиқ — маънавият кўзгуси».
22.10 «Кусто командасининг сув ости саргузаштлари». Телесериал. 60-қисм.
«Тунги ҳамроҳ».
23.00 «Ёшлар ва эстрада».
23.30 «Соғинчли салом».
23.55 «Ахборот».
00.25 «Ўрдаккўл воқеаси». Бадиий фильм.
01.30-01.35 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Янги авлод» студияси намойиш этади («Билағон маслаҳати»).
18.35 «Спектаклдан сўнг».
18.55 «Мусиқий лаҳза».
19.00 «Давр». Ахборот дастури.
19.30 «Ёшлар» телеканалида.
19.35 «Қалбим ардоғи». Мусиқий дастур.
19.45 «Мезон».
20.00, 20.30, 23.05 Эълонлар
20.05 «Рей Брэдбери театри». Телесериал.
20.35 «Давр»-интервью.
20.45 «Кўнгил наволари».
21.00 «Давр». Ахборот дастури.
21.30 «Мусиқий лаҳза».
21.40 «Истиқлолни қуйлайман».
21.45 «Ёшлар» телеканалида.
21.50 «Жалолиддин Хоразмшоҳ». Телеспектакль. 4-қисм.
22.45 «Мусиқий глобус».
23.10 Синема. «Миллиардер аёл». 3-қисм.
00.40 «Спорт-китъаси».
01.10 «Хайрли тун!»

ЎзТВ III

17.55 Кўрсатувлар дастури.
18.00 «Пойтахт». Информацион кўрсатув.
18.10 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.25 «2000 йилдан сўнг». Телесериал.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 ЭЪЛОНЛАР
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 «ТВ ва театр».
20.30 «Ахборот».
21.05 «Сарафроз». Мусиқий дастур.
21.30 «Пойтахт». Информацион кўрсатув.
21.45 «Тошкент ва тошкентликлар».
22.00 «Галатепалик аблиё». Киска метражли бадиий фильм.
22.30 «Пойтахт». Информацион кўрсатув.
22.45 «Морена Клара». Математика.
Болаларнинг ёзги таътил кунларида:
11.45 «Шумтакалар». Мультсериал.
12.05 «Сехрли оҳанглар».
12.25 «Хайр, боғча».
12.40 «Шу Ватанга бордур менинг кераги».
13.05 «Инсон ва замин». Тележурнал.
13.25-14.00 «Севги сурури». Мусиқий дастур.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 Болалар учун. «Умид учқунлари».
18.25 «Харита». Халқаро шарҳ.
18.40 «Ажаб саодат эрур». Бадиий-публицистик кўрсатув.
19.00 «Хидоят сари».
19.25, 20.25, 21.00, 22.15 ЭЪЛОНЛАР.
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
19.55 «Юзма-юз».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.05 «Мен нечун севаман Ўзбекистонни». Публицистик кўрсатув.
21.40 Ўзбекистон халқ артисти Ўринбой Нуралиев қуйлайди.
22.20 «Сомон йўли».
22.50 «Қайлиқ ўғирлаш». Бадиий фильм.
23.55 «Ахборот».
00.25-00.30 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Кусто командасининг сувости саргузаштлари». Телесериал. 60-қисм.
18.55 «Мусиқий лаҳза».
19.00 «Давр». Ахборот дастури.
19.30 «Ёшлар» телеканалида.
19.35 «Қалбим ардоғи». Мусиқий дастур.
19.45 «Мезон».
20.00, 20.30, 23.05 Эълонлар
20.05 «Рей Брэдбери театри». Телесериал.
20.35 «Давр»-интервью.
20.45 «Кўнгил наволари».
21.00 «Давр». Ахборот дастури.
21.30 «Мусиқий лаҳза».
21.40 «Истиқлолни қуйлайман».
21.45 «Ёшлар» телеканалида.
21.50 «Жалолиддин Хоразмшоҳ». Телеспектакль. 4-қисм.
22.45 «Мусиқий глобус».
23.10 Синема. «Миллиардер аёл». 3-қисм.
00.40 «Спорт-китъаси».
01.10 «Хайрли тун!»

ЎзТВ IV

Россия жамоат телевидениеси.
6.30-8.00

12.40 «Кулойим». Бадиий фильм.

14.00-15.05 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ.

15.05 Кўрсатувлар тартиби.
15.10 «СНН. Жаҳон янгиликлари» (инглиз тилида)
15.40 «Янги-Ер».
16.00 «Севги йўлида». Сериал.
17.00 «Спорт-клуб».
17.15 «Маски-шоу».
17.45 «Мультчарҳпалак». Ака-ука Гримм эртаклари, «Тамтит ва ойиқ». 2-қисм.
18.00 Клип-антракт.

Россия жамоат телевидениеси.
18.05 «Инсон ва қонун».
18.45 «Ҳаёт сўқмоқлари». Телесериал.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».

20.35 «Қайсарлар ва довюраклар». Телесериал.
21.25 «Оламда нима гап?»
21.30 «Дил изҳори».
21.45 «Сизнинг адвокатингиз».
22.00 «Вести».
22.30 Кинематограф: «Шамолларда қолган хисларим». Бадиий фильм. 1-серия.
00.30 «Ахборот» (рус тилида)
00.55 Кинематограф: «Шамолларда қолган хисларим». Бадиий фильм. 2-серия.
02.25 «Тунингси осуда бўлсин!»

ЗО-КАНАЛ

9.05 «Мусиқий тонг». Мусиқий-дам олиш дастури.
9.30 «Даракчи». Дам олиш дастури.
10.00, 13.45, 18.00, 19.50, 00.30 — «ТВ-ҳамкор», «Метеохабар».
10.30 «Морена Клара». Телесериал.
11.20 Тонгги киносеанс.
13.00 «Кичик шаҳардаги дўзах». Телесериал.
14.10 Кундузги киносеанс.
15.30 «Объективда хайвонлар». Ҳужжатли сериал.
16.00 «Карапуз-ТВ».
16.25 «Фақат хотин-қизлар учун». Тележурнал.
17.25 «VIP» студияси меҳмони». Дам олиш дастури.
18.25 «Ошиқона». Мусиқий дастур.
18.40 «Сенсиз яшай олмайман». Телесериал.
19.25 Спорт шарҳи.
20.20 «Клип-совға».
21.30 «30-канал»да кинооқшом.
23.15 «Лом-мим демайдиган гувоҳ». Детектив сериал.
24.00 «Дўстлар даврасида». Мусиқий-дам олиш дастури.

РЖТ

5.00 «Хайрли тонг!».
8.00, 11.00, 14.00, 17.00 — Янгиликлар.
8.15, 16.00 — «Севги йўлида». Сериал.
9.15 «Инсон ва қонун».
10.00 «Саёҳатчилар клуби».
10.50 «Хонаки кутубхона».
11.15 «Биргаликда» дастури.
12.00 «Гаровга қўйилган хаёт». Сериал.
13.10 «Оилавий сирлар». Сериал.
13.30 Мультсериал.
14.15 «Гарри — қор одам». Комик сериал.
14.45 «Сехрли олам ёки Синема».
15.00 «Сезам қўчаси».
15.30 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
17.15 «Куйини топинг».
17.45 «Шу ерда ва ҳозир».
18.05 «Иқтисодиётдаги ислоҳ». Михаил Яншин. Кўрсатувни Г. Скороходов олиб боради.
18.45 «Кишки олча». Сериал (якунловчи серия).
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».
20.40 «Аммо...».
20.50 Лев Дуров ва Барбара Брильска «Хаммасига ҳақ тўлаш керак» детективида.
22.10 «Шошилинч чақирув».
22.40 Карлос Сауранинг «Оҳ, Кармела!» фильми.

РДТ

6.00—8.45 «Хайрли тонг, Россия!».
6.20 «Хамманинг огзида».
6.45 «Кўрсатувлар дастури». Телеўйин.
8.15, 23.15 — «Навбатчи қисм».
8.45 «Товарлар — почта орқали».
9.10 «Миледи». Телесериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.30 — «Вести».
10.35 «Кичик дайди». Болалар учун телесериал.
11.30 «Менинг оилам».
12.30, 17.00 — Мультфильмлар.
12.45, 15.15 — «Мусиқа, мусиқа...».
13.30 «Антонелла». Телесериал.
14.25 «Бойлар ва машҳурлар». Телесериал.
15.30 Ёшлар саҳнаси.
16.30 «Минора».
17.15 «Гомеопатия ва саломатлик».
17.20 Николай Караченцов, Регимантас Адомайтис «Бардоб бўлган трест» кинокомедиясида. 1-серия.
18.30 «Лаббай, жаноб вазир!». Телесериал.
19.30 «Тафсилотлар».
19.45 «Ўз-ўзига режиссёр».
20.20 «Шайтон билан тиллашиб» триллери (Италия).
22.10 «Бинафшаранг туман».
00.10 «Автошоу».

ТВ-6

7.55, 14.10 — «Кундан-кунга».
9.45, 19.20, 23.50 — «Йўл назорати».
10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 19.00 — «ТСН-6».
10.10, 00.10 — «Кимки...»
10.25 «Мазаси огзингда қолади» кўрсатуви.
10.50, 11.50, 13.50, 16.20 — «Ҳаридингиз учун ташаккур!» теледўкони.
11.00, 19.55 — «Шажара-II. Колби оиласи». Сериал.
12.10 ТВ-6 кинотеатри. «Муҳаббат ҳақида афсона». 2-серия.
13.15 Мультфильмлар.
16.10, 01.55 — «Сифат белгиси».
16.40 «Шаддод Роза». Сериал.
17.30 Ўсмирлар учун сериал. «Тайёрмисиз ёки йўқ».
18.00, 00.25 — «Диск-канал».
18.30, 22.25 — «Одамлар оламида».
19.30, 01.40 — «Оловдаги Грейс-II». Ҳажвий сериал.
21.00 «Шу куннинг янгиликлари».
21.30 ОСП-студия.
22.55 «Вавилон-5». Сериал.
24.00 «Шу куннинг олти янгилиги».
01.00 «Юлдузли тун».

ЖУМА,2

ЎзТВ I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.30 «Ахборот».

8.30 Республика газеталарининг шарҳи.
8.45 «Муштарак оҳанглар». Мусиқий дастур.
9.05 «Юрт ўғлонлари». Спорт дастури.
9.20 «Ишхона». Адабий кўрсатув.
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.
10.05 «Орият шажараси».
Ўқув кўрсатувлари:
10.25 Абитуриентлар, Сизлар учун. Физика.
10.45 Немис тили.
11.15 Абитуриентлар Сизлар учун. Биология.
Болаларнинг ёзги таътил кунларида:
11.35 «Шумтакалар». Мультсериал.
12.05 «Шоирлар болаларга». Т. Адашбоев.
12.35 «Орзулар қанотида».
13.00 «Сомон йўли».
13.30 Шарқ тароналари.
13.50-14.00 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Гуллар юртининг дурдоналари».

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 Болалар учун. «Доно бобо даврасида».
18.30 «Камолат сари».
18.45 «Қалб ғавҳари».
19.05 «Имконият».
19.25, 19.55, 20.25, 21.00, 22.00 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 «Ракибингиз — гроссмейстер».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.05 «Истиқлолим — истиқболим».
21.25 «Олам қўшиққа тўлсин». Мусиқий дастур.
22.05 «Парадизо» кинотеатри». Бадиий фильм. 1-серия.
23.00 «Даврага кел». Дам олиш дастури.
24.00 «Ахборот».
00.30 «Парадизо» кинотеатри». Бадиий фильм. 2-серия.
01.25-01.30 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Янги авлод» студияси намойиш этади («Болалар дам олиш масканларида»)
18.25 «Ёшлар ва маънавият».
18.40 Ҳужжатли кино бисотидан: «Мунаввар қори».
18.55 «Мусиқий лаҳза».
19.00 «Давр». Ахборот дастури.
19.30 «Ёшлар» телеканалида.
19.35 «Далил ва шарҳ».
19.50, 20.15, 23.20 Эълонлар.
19.55 «Рей Брэдбери театри». Телесериал.
20.20 «Талабалар шаҳарчаси».
20.40 «Саломат бўлинг». 1-кўрсатув.
21.00 «Давр». Ахборот дастури.
21.30 «Ёшлар» телеканалида.
21.45 «Азизим».
22.10 Мусиқий лаҳза».
22.15 «Жалолиддин Хоразмшоҳ». Телеспектакль. 5-қисм.
23.10 «Автосалтанат»
23.25 Синема.
01.00 Жаҳон эстрадаси.
01.15 «Мунаввар тонг истаб...».

ЎзТВ III

8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 «Ёрилтош». Мульттўплам.
9.20 Кўнгил таронаси.
9.40 Болажонлар экрани
11.10 «Кўзгу». Тележурнал
11.35 «Ёшлар ҳудуди».
12.05 «ТВ ва театр».
12.30 «Кинонигоҳ».
14.10 «Жума оқшомида» (такрор)
14.35 «Туризм ҳақида».
15.05-15.15 «Пойтахт». Информацион кўрсатув.

***

17.55 Кўрсатувлар дастури.
18.00 «Пойтахт». Информацион кўрсатув.
18.10 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.25 «2000 йилдан сўнг». Телесериал.
19.10 «Кулишни унутманг». Дам олиш дастури.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 ЭЪЛОНЛАР.
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 «Мусиқий меҳмонхона».
20.30 «Ахборот».
21.05 «Рақслар жилоси».
21.30 «Пойтахт». Информацион кўрсатув.
21.45 «Фаровонлик бекати».
22.10 «Катталар учун эртак».
22.20 «Муҳаббат қушиқлари».
22.30 «Пойтахт». Информацион кўрсатув.
22.45 «Морена Клара». Телесериал.
23.30 «Пойтахт». Информацион кўрсатув.
23.45 «Тунчироқ».
00.15 Оҳанглар ва Эълонлар.
00.25 «Кинонигоҳ».
02.00 «Хайрли тун, шаҳрим!»

ЎзТВ IV

Россия жамоат телевидениеси.
6.30-8.00

14.00-15.05 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ.

15.05 Кўрсатувлар тартиби.
15.10 «СНН. Жаҳон янгиликлари» (инглиз тилида)
15.40 «Сиз кутган учрашув».
16.00 «Севги йўлида». Сериал.
17.00 «СНН- шоу».
17.15 «Джентельмен-шоу».
17.45 «Мультчарҳпалак». Ака-ука Гримм эртаклари, «Ранг-баранг хайвонлар териси». 1-қисм.
18.00 «Ўорлднет» янгиликлари.
18.10 Клип-антракт.

Россия жамоат телевидениеси.
18.15 «Сиҳат-саломатлик».
18.45 «Муъжизалар майдони».
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».

20.35 «Қайсарлар ва довюраклар». Телесериал.
21.25 «Оламда нима гап?» Ахборот кўрсатуви.
21.30 «Дурдаршон».
22.00 «Вести».
22.30 Кинонинг олтин асри. «Маккени олтини».
00.30 «Ахборот» (рус тилида)
00.55 «Тунингси осуда бўлсин!»

ЗО-КАНАЛ

9.05 «Мусиқий тонг». Мусиқий-дам олиш дастури.
9.30 «Даракчи». Дам олиш дастури.
10.00, 13.45, 18.00, 19.50, 01.40 — «ТВ-ҳамкор», «Метеохабар».
10.30 «Морена Клара». Телесериал.
11.20 Кундузги киносеанс.
13.00 «Кичик шаҳардаги дўзах». Телесериал.
14.10 Кундузги киносеанс.
15.30 «Висол». Мусиқий дастур.
16.00 «Қаратуз-ТВ».
16.25 «Фақат хотин-қизлар учун». Тележурнал.
16.50 «Эҳтиросларга асирлигида». Сериал.
17.35 «VIP» студияси меҳмони». Мусиқий дастур.
18.25 «Ошиқона». Мусиқий дастур
18.40 «Сенсиз яшай олмайман». Сериал.
19.25 Спорт шарҳи.
20.20 «Клип-совға».
21.30 «30-канал»да кинооқшом.
23.15 «Лом-мим демайдиган гувоҳ». Детектив сериал.
24.00 «Дўстлар даврасида». Мусиқий-дам олиш дастури.

РЖТ

5.00 «Хайрли тонг!».
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 00.20 — Янгиликлар.
8.15, 16.00 — «Севги йўлида». Сериал.
9.15 «Инсон ва қонун».
10.00 «Саёҳатчилар клуби».
10.50 «Хонаки кутубхона».
11.15 «Биргаликда» дастури.
12.00 «Гаровга қўйилган хаёт». Сериал.
13.10 «Оилавий сирлар». Сериал.
13.30 Мультсериал.
14.15 «Гарри — қор одам». Комик сериал.
14.45 «Сехрли олам ёки Синема».
15.00 «Сезам қўчаси».
15.30 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
17.15 «Куйини топинг».
17.45 «Шу ерда ва ҳозир».
18.05 «Иқтисодиётдаги ислоҳ». Михаил Яншин. Кўрсатувни Г. Скороходов олиб боради.
18.45 «Кишки олча». Сериал (якунловчи серия).
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».
20.40 «Аммо...».
20.50 Лев Дуров ва Барбара Брильска «Хаммасига ҳақ тўлаш керак» детективида.
22.10 «Шошилинч чақирув».
22.40 Карлос Сауранинг «Оҳ, Кармела!» фильми.

РДТ

6.00—8.45 «Хайрли тонг, Россия!».
6.20 «Хамманинг огзида».
6.45 «Кўрсатувлар дастури». Телеўйин.
8.15, 22.35 — «Навбатчи қисм».
8.45 «Товарлар — почта орқали».
9.10 «Миледи». Телесериал.
9.55 «Мисли гавҳар».
10.15 Болажонлар экрани.
11.40 «Янги ой чиққан кеча».
12.00 «Тасанно».
12.35 «Бева Бланка». Телесериал.
13.20 «Армуғон». Баходир Тўлаганов.
13.45 «Бир аёл тарихи».
14.05 «Дўстлик» видеоканали: «Умид», «Чинсан».
14.50 «Спорт-тайм».
15.15-16.55 «Кинонигоҳ».

***

17.55 Кўрсатувлар дастури.
18.00 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.15 «Яхши, ёмон йигитлар». Телесериал.
19.05 «Табиат шифохонаси».
19.20 Дилором наволар.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 ЭЪЛОНЛАР.
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 «Ёшлар қўчасида».
20.30 «Ахборот».
21.05 «Ҳамшаҳарлар».
21.30 «Пойтахт». Информацион кўрсатув.
21.45 «Даллас». Телесериал.
22.30 «Пойтахт». Информацион кўрсатув.
22.45 «Тошкент оқшоми». Телешоу.
23.20 «Боғимизга марҳамат!». Телефильм.
23.30 «Тунги пойтахт». Информацион дам олиш дастури.
24.00 Оҳанглар ва эълонлар.
00.10 Кинонигоҳ.
01.40 «Хайрли тун, шаҳрим!»

ЎзТВ IV

9.00 Кўрсатувлар тартиби.
9.05 «Кино сайёраси».
9.20 Кинематограф. «Ака-ука Блюзлар».
11.20-11.35 «Жонли сайёра».

* * *

16.30-18.00 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ.

18.00 Кўрсатувлар тартиби.
18.05 «Бинафша».

Россия жамоат телевидениеси.
18.20 Кумуш серия. Грегори Пек «Миллион фунт стерлингли банк чиптаси комедиясида.
20.00 «Время».
20.35 «Махфий ҳужжатлар». Сериал.

22.15 «6х9». Телеўйин.
22.55 «Дил изҳори».
23.05 Кинематограф. «Аҳмоқ, лекин интизомли». Бадиий фильм.
00.50 «Ахборот» (рус тилида)
01.15 «Тунингси осуда бўлсин!»

ЗО-КАНАЛ

9.05 «Мусиқий тонг». Мусиқий-дам олиш дастури.
9.25, 13.45, 18.00, 19.50, 01.30 — «ТВ-ҳамкор», «Метеохабар».
10.00 Болалар канали.
10.30 Болалар учун фильм.
11.35 «Клип-совға».
12.00 «Тушки кино».
14.15 «Ўлжа». Детектив сериал (АКШ).
15.00 Ҳинд киноси.
17.15 «Оддий кучук». Жониворлар ҳақида дастур.
17.35 Мусиқий дастур.
18.30 «Миҳ». Дам олиш дастури.
19.00 «30-канал»да премьера. «Омерта» ёки сукут сақлаш кодекси». Детектив сериал (Канада).
20.20 «Клип-совға».
21.30 Ҳафта фильми.
23.15 Мусиқий-дам олиш канали.
24.00 «Бедорлик».

РЖТ

7.00 Людмила Чурсина ва Борислав Брондуков «Олеся» фильмида.
8.25 «Руҳоний сўзи». Митрополит Кирилл.
8.45 «Хонаки кутубхона».
9.00, 14.00, 17.00 — Янгиликлар.
9.15 «100%». дастури.
9.45 «Тонгги почта» Юрий Николаев билан.
10.20 «Каламбур». Ҳажвий журнал.
10.50 «Смак».
11.10 Бир нодир асар тарихи.
11.35 Баскетбол бўйича Европа чемпионатида.
12.10 Елена Циплакова ва Борис Хмельницкий «Нафрат» саргузашт фильмида.
13.25 «Цивилизация» дастури.
14.15 «Хайвонот оламида».
14.55 Баскетбол. Европа чемпионати. Эркаклар. Ярим финал. Франциядан кўрсатилади.
15.35 Мультсеанс.
16.30 В. Молчановнинг «Эслайман... Севаман...» муаллифлик дастури. Акаука Покрасслар.
17.15 «Бу қандай содир бўлган эди?» Александр Ғаличнинг қувғин қилиниши, 1972 йил.
17.55 «Аралаш-қуралаш» журналидаги кувнок воқеалар.
18.20 Кумуш серия. «Миллион фунт стерлинги банк чиптаси» комедиясида Грегори Пекнинг инглизча таътиллари.
20.00 «Время».
20.35 «Махфий ҳужжатлар». Сериал.
22.15 Футбол. Россия чемпионати. «Спартак» — «Динамо».
00.20 Биринчи канал коллекцияси. Дирк Богард, Жозеф Лоузнинг «Бахтсиз тасодиф» фильмида.

РДТ

7.00, 8.30, 11.50 — Мультфильмлар.
7.15 Болалар учун фильм.
9.00 «Хайрли тонг, юртим!».
9.35 «Ўз-ўзига режиссёр».
10.05 «Ёзга бир». Телеўйин.
10.50 «Бир боқишда муҳаббат».
11.15 «Олтин калит».
11.30 «Хушхабарлар».
12.05 «Тарзан. Саргузаштлар тарихи». «Тарзан ва ёпиқ шаҳар». Телесериал.
13.00, 19.00 — «Вести».
13.30 «Рус физиклари Америкада».
13.55 «Икки такси ҳақида эртак». Болалар учун қисқа метражли бадиий фильм (Жанубий Африка).
14.10 «Саломатлиққа». Ток-шоу.
15.10 «Қонун ва тартиб». Телесериал.
16.00 «Мутлақ махфий».
17.00 «Менинг оилам».
18.00 «Эски квартира». 1988 йил. 2-қисм.
19.35 Лесли Нильсен «Оилавий режа» комедиясида (АКШ).
21.20 Москва ҳарбий округи дастасининг юбилей концерти. «Россия» Давлат Марказий Концерт залидан олиб кўрсатилади.
23.00 «Кизиққон ўнлик».

ТВ-6

9.05, 19.30, 24.00 — «Йўл назорати».
9.20, 9.45 — Мультфильмлар.
10.10 «Марко Поло». Сериал.
11.05 «Робин Гуд». Сериал.
12.00 «Чердачок». Ҳажвий шоу.
12.20 «Миллий география жамияти» билан саёҳат.
13.20 «Диск-канал».
13.50, 17.25 — «Ҳаридингиз учун ташаккур!» теледўкони.
14.05 ТВ-6 кинотеатри. Е. Леонов «Ўтиз уч» фильмида.
15.25 «Нью-Йорк, Нью-Йорк».
15.50 «Бу — Жириновский!».
16.20 ОСП-студия.
17.10, 19.20 — «Севсанг — қара». Видеоклиплар.
17.35 «Мен ўзим» ток-шоуси.
18.30 Дам олиш куни сериали. «Флиппер-III».
19.45 «Найтмен». Сериал.
20.30 «СВ-шоу».
21.00 ТВ-6 кинотеатри. Д. Харатьян, С. Жигунов, В. Шавилков «Гардемаринлар, олға!» фильмида. 1—2-серия.
23.35 «Кимки...»
00.10 «Шу куннинг олти янгилиги».
00.25 «Миссс Москва-99» конкурси.
01.50 — 03.00 «Плейбой».

ШАНБА,3

ЎзТВ I

6.30 «Ассалом,Ўзбекистон!»
8.00-8.30 «Ахборот».

8.30 Республика газеталарининг шарҳи.
8.50 «Мусиқа бўстони». Телеалманах.
9.15 «Ҳидоят сари».
9.40 «Тадбиркорлик:бугун ва эртага».
10.00 «Ўзбекистон спортининг нуфузи».
«Умид» намойиш этади:
10.15 «Кўзгу».
10.40 «Соғлом авлод учун».
11.00 Қизиқарли учрашувлар.
11.20 «Мен билган, билмаган дунё».

11.40 «Мен нечун севаман Ўзбекистонни». Публицистик кўрсатув.
12.15 Кундузги сеанс: «Кўринмас одам». Бадиий фильм.
13.40 «Нотаниш дил сухбати».
13.55 «Башар алломаси». Кўкон драма театрининг спектакли.
15.40-16.00 «Нафосат». Тележурнал.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Болалар учун. «Кичкинтоймиз — гижингтоймиз».
18.15 «Истеъдод». Мусиқий дастур.
18.30 «Шарқнинг машҳур аёллари».
18.50 «Бахтли воқеа».
19.25, 21.00, ЭЪЛОНЛАР.
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
19.55 Оқшом эртаклари.
20.10 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.20 «Зиё».
20.30 «Ахборот».
21.05 «Қишлоқ ҳаёти».
21.25 «Ҳамма кўриши шарт...эмас». Мусиқий дам олиш дастури.
«Тунги ёғду».
Дам олиш дастури.
22.25 Куй ва тасвир.
22.45 «Гул ва тош». Бадиий фильм. 1-серия.
24.00 «Ахборот».
00.30-00.35 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ II

8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 «Янги авлод» студияси намойиш этади.
9.50 «Кусто командасининг сув ости саргузаштлари». Телесериал. 59-қисм.
10.40 «Ёшлар» телеканалида.
10.45 «Сурур» Мусиқий дастур.
11.00 «Ҳуш келибсиз».
11.20 «Рей Брэдбери театри».Телесериал.
11.45 «Ўзбек мумтоз шеириятидан».
11.50 «Сир».
12.10 Охунжон Мадалиев куйлайди.
12.30 «Рамазон». Телесериал.
13.05 «Эски альбомдан».
13.10 «Достоннинг давоми». Манзарали фильм.
13.25 Ёзги таътил. «Олтин калитча». Бадиий фильм.
14.40 «Бегойим».
15.05 «Тарзан». Телесериал.
15.50 «Кинотақдим».
16.10 Синема.
17.40 «Мусиқа теграсида».

***

18.00 «Янги авлод» студияси намойиш этади («Бўш тўпирма», мультфильм).
18.30 «Эски альбомдан».
18.35 «Дилбарим». Андижон вилоятидан тайёрланади.
18.55 «Мусиқий лаҳза».
19.00 «Давр». Ахборот дастури.
19.30 «Ёшлар» телеканалида.
19.35 «Матбуот».
19.50, 20.30, 23.05 Эълонлар.
19.55 «Рамазон». Телесериал.
20.35 «Бизнес академия».
20.55 «Мусиқий лаҳза».
21.00 «Давр». Ахборот дастури.
21.30 «Ёшлар» телеканалида.
21.35 «Мафтункор чехралар.
22.05 «Тўйғу».
22.25 «Ёр ишқи». Мусиқий дастур.
22.35 Кўнгил кўнгилга пайвандғ.
23.10 Синема. «Бронксдаги воқеа».
00.50 Шарқ тароналари.
01.10 «Хайрли тун!»

ЎзТВ III

8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 «Пойтахт тонги».
9.30 «Соғлом бўлай десангиз...».
9.40 «Камолот сари».
10.00 Болажонлар экрани.
11.30 М. Низомов, М. Исломқулов «Новё нусха». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли.
12.55 «Хусусийлаштириш: қадам-қадам».
13.20 «Бева Бланка». Телесериал.
14.05 «Спорт оламида».
14.20 Кекса санъатқорлар: Ориф Косимов.
14.50 «Хориж ҳангомаси».
15.15-16.55 Тақрорий фильмлар экрани.

***

17.55 «ТВ -ҳамроҳ».
18.10 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.30 «Умрбоқий мерос».
18.45 «Ер қурраси».
19.05 «Тадбиркорлиқ»ни қўллаймиз».
19.25, 19.55, 20.00,20.25, 21.10 ЭЪЛОНЛАР.
19.30 «Таҳлилнома».
20.05 «Ибрат».
20.30 «Таҳлилнома».
21.15 «ТВ-ҳамроҳ».
21.30 «Пойтахтимиз жамоли».
21.50 «Даллас». Телесериал.
22.40 «Тунги пойтахт». Дам олиш кўрсатуви.
23.10 «Тасанно».
23.50 Оҳанглар ва эълонлар.
00.00 «Кинонигоҳ».
01.40 «Хайрли тун, шаҳрим!»

ЎзТВ IV

9.00 Кўрсатувлар тартиби.
9.05 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
10.25 «Парле ву франсэ?»
10.50 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида)
11.00 Кинематограф: «Фирибгарлар найранги».
13.05 «Фан-тайм». (Болалар учун инглиз тили)
13.15 «Тенгдошлар».
13.35-14.20 «Дўстлик» видеоканали. «Дидар», «Айчурек».

*

17.00-18.00 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ.

18.00 Кўрсатувлар тартиби.
18.05 Мюзик-холл.
18.25 «Бу ажиб дунё».
18.40 «Интернет» ҳудуди.
19.00 «Бурҳлар башорати».

Россия жамоат телевидениеси.
20.00 «Время».
20.35 «КВН-99».

22.35 «Кинопрофи».
22.55 Лаки-Страйк намойиш этади. «Федерал Хилл».
00.35 «Таҳлилнома» (рус тилида)
01.05 «Тунингси осуда бўлсин!»

ЗО-КАНАЛ

9.05 «Мусиқий тонг». Мусиқий-дам олиш дастури.
9.25, 13.45, 18.00, 19.50, 00.20 — «ТВ-ҳамкор», «Метеохабар».
10.00 Болалар канали.
10.30 Болалар учун фильм.
11.35 «Клип-совға».
12.00 «Тушки кино».
14.15 «Ўлжа». Детектив сериал.
15.00 «Оилавий кино».
16.40 «Брейн-ринг». Интеллектуал ўйин.
17.35 Мусиқий дастур.
18.30 «Висол». Мусиқий дастур.
19.00 «Омерта ёки сукут сақлаш кодекси». Детектив сериал.
20.20 «Клип-совға».
21.30 «30-канал»да яшшанба кинооқшоми.
23.15 «Мак Гайвер». Саргузашт сериал (АКШ).
24.00 «Бозор». Видеомода.

РЖТ

7.00 Мультфильмлар.
7.10 «Қора денгизлик қиз» комедиясида ёз фасли, денгиз, севги.
8.30, 16.30, 16.55 — «Дисней-клуб».
9.00 Спорт янгиликлари.
9.15 Дм. Криловнинг «Йўлда ёзилмаган қайдлари».
9.30 «Ҳамма ўйдалигида».
10.05 «Тонг юлдузи».
10.55 «Россияга хизмат қиламан!».
11.25 «Янгра, гармонь!».
11.50 «Деҳқон ахборотномалари».
12.20 «Кусто командасининг барча саёҳатлари». Сериал.
13.15 Алла Пугачёва Евгений Петросянниг «Кулги панорамаси» хузурида мехмонда.
14.00 Янгиликлар.
14.15 Баскетбол. Европа чемпионати. Эркаклар. Финал. Франциядан кўрсатилади.
15.40 «Саёҳатчилар клуби».
17.25 «Аралаш-қуралаш» журналидаги кувнок воқеалар.
17.55 Ёзги кинотеатр. «Парижга қарғаш дарахти» комедиясидаги.
20.00 «Время».
20.35 «КВН-99».
22.35 Марк Захаров Андрей Макаревичнинг «Абажур» дастурида.
23.05 Машаният янгиликлари.
23.25 «Стивен Кингнинг олтинга тенг йиллари». Сериал.

РДТ

7.00, 11.55 — Мультфильмлар.
7.30 «Ватанимга хизмат қиламан!».
8.00 «Кишлоқ хабарлари».
8.30 «РДТ почтаси».
9.00 «Хайрли тонг, юртим!».
9.30 «Аншлаг» ва Ко.
10.25 «Бола тилидан». Телеўйин.
11.00 «Рус лотоси».
11.40 «Китоблар олами» Леонид Кулравлев билан.
12.05 «Тарзан. Саргузаштлар олами». «Тарзан ва қоплонлар шайтони». Телесериал.
13.00 «Вести».
13.30 «Федерация».
14.10 Бастакор А. Морозовнинг иҳоҳий кечаси.
15.10 «Қонун ва тартиб». Телесериал.
16.00 «Жониворлар ҳақида мулоҳатлар».
17.00 «Гоголь-моголь» кинокомедияси (Польша).
18.55 «Тезкор».
19.10 Светлана Крючкова, Владимир Ильин, Лариса Гузеева ва Евгений Стеблов «СВ. Ухлаб кетиладиган вагон» мелодрамасида.
21.00 «Кўзгу».
22.05 «К-2» таништиради.
23.00 «Наабатчи қисм».
23.30 «К-2» кинозали. Светлана Коленда ва Рената Литвинова Кира Муратованинг «Ишқибозлик» фильмида.

ТВ-6

9.05, 19.30 — «Йўл назорати».
9.15, 15.10 — Мультфильмлар.
9.40 «Марко Поло». Сериал.
10.35

«ҚИРҒОҚДАГИ ЖАНГ»

(Давоми. Боши 3-бетда).

Баҳодирнинг даъватига жавобан Чингизхон ҳам ўзининг синалган, барча урушлардаги яккама-якка курашларда доимо зафар қозониб келган тажрибакор, номдор паҳлавони, девдай қотилваш Жалмани майдонга туширди. Жалма узун найзасини рақибига қарата ғазаб билан от солди. Довюрак Маҳмудбий ҳам душманга бўлган чексиз нафрати ошиб-тошган ҳолда ўқдай ташланди. Улар бир-бирлари билан ҳаёт-мамот жангига киришганлари кўйи ғазаб-нафратда олишиб кетдилар. Шу зайилда икки ўртада узоқ давом этган ҳарб-зарб бўлишига қарамай, улар бир-бирларига жиддий шикаст етказа олмадилар. Ниҳоят охирида, Маҳмудбий чапдастлик билан Жалмага найза санчиб, уни қаттиқ яралаган ҳолда отидан даст кўтариб ерга улоқтирди. Бу манзарани олисдан кўриб турган Жалолиддин томонидаги қўшинларнинг руҳлари кўтарилиб кетди: «Дастингга офарин!» «Маҳоратингга тасанно, ботир! — деган қичқириқлар самони тутди. Қўшин марказида манзарани кузатиб турган Жалолиддиннинг ҳам ғазабли тунд чеҳрасига гўё осмондан қуёшнинг бир парчаси кўчиб тушгандек, илиқлик югуриб, паҳлавон юзбошисига мамнун табассум билан боқарди. Шу онда Маҳмудбий эпчиллик билан арқон ташлаб, зилдай оғир, ярадор мўғул паҳлавони Жалманинг бўйнига чаққонлик билан илинтириб боғлаган кўйи, бир зумда уни Жалолиддин оти оёғи остига келтириб ташлади.

— Баракалла, эр йигит! Асл ота ули эркансен! Душманни ҳамиша мана шундай маҳв этмоқлиқ керак! — деди баланд овозда баҳодир юзбошисидан беҳад мамнун бўлиб.

Паҳлавон Маҳмудбий Жалолиддинга таъзим бажо келтирда-да, унинг ижозати ила яна тараф истаб майдон марказига наъра тортиб, тулпорини йўрттириб кетди. Оз ўтмай рақиб томондан яна бир паҳлавон унга қарши ўртага от суриб келди. Ҳар икки баҳодирлар икки юз қадамча масофада бир-бирларига юзма-юз рўбарў тўхтадилар. Ғаним боҳодирининг исми Бояртой бўлиб, у аввалгисидан ёшроқ ҳамда унга ўхшаб кўп беллашувларда зафар қозониб келган номдор боҳодир эди. Ў. Маҳмудбийни қилчалик назарига илмасди. Важоҳатидан гўё рақибини осонликча маҳв этадигандай, жуда мағрур кўринарди. Бояртой найзаси тиғини Маҳмудбийга қарата карши от солди. Маҳмудбий ҳам унга қарши найзасини ростлаб от сурди, икки ўртада олишувлар қизғин тус олиб кетди. Икки рақиб боҳодирлар бир-бирларига мисли ажал бўлиб хезландилар. Уларнинг муросасиз курашларини ҳар икки томон қўшин қўмондонлари, лашкарлар яққол кўриб туришарди. Ниҳоят бу олишув ҳам унча узоққа чўзилмади. Маҳмудбий фурсат топиб, эпчиллик ва чапдастлик билан душман боҳодирини найза билан уриб, отидан ағдариб ташлади ва аввалги рақибидан ҳам хор ва забун айлаган ҳолда саркарда Жалолиддин ҳузурига келтириб ташлади. Бундай мисли кўрилмаган зафар шарафига қасоскорлар томондан янграган шодиёна қичқириқлар деярли бутун жанггоҳни қоматга келтириб юборди.

Чингизхон ўзининг ихлос қўйган икки хос, номдор паҳлаво-нларининг шунчалик хору, расво бўлганини кўриб, дахшатдан бўзариб кетди. Тили ҳам калимага келмай қолди. Яна яккама-якка олишув учун майдонга бошқа паҳлавон туширмади. У, унсиз қўшинларини жангга киришлари учун буйруқ маъносида ўнг қўлининг кўрсатгич бармоғи билан жанг майдонига ишора қилди. Кўз олдиларида рўй берган бу ҳолдан ғазабга келган аламзада мўғул қўшинлари биринчи бўлиб жон-жаҳдларини ташланиб жанг бошлаб юбордилар. Лекин Жалолиддиннинг олдинги сафдаги метиндай мустаҳкам турган қисмлариёқ уларни тор-мор келтириб, азод улоқтириб ташлади. Бу нарса айни бир вақтда ватанпарварларнинг жанговорлик руҳини бениҳоя кўтариб юборди. Душман кўраётган чексиз талофотларга қарамай, ҳар гал янгидан-янги куч билан ҳужумга ўтар, ҳар сафар ҳам ўшандай кучли зарбаларга дуч келаверарди. Бу ҳол бир неча бор такрорлангач, душман тоб ташлади. Энди ҳужум қилиш у ёқда турсин, қаршилик кўрсатишга ҳам кўзлари етмай қолди. Жалолиддин Парвон остоналарида қўллаган жанг услубини бу ерда ҳам такрорлади. Унинг жангчилари қатъий буйруққа амал қилиб, чекинган душманни ҳайратда қолдириб, ортларидан қувмай, турган ерларидан бир қадам ҳам қўзғолмадилар.

Душманнинг куч-қувватини йўқотмаган асосий ва зарбдор кучлари билан юзма-юз бўлган мардонавор жанг шу тариқа сурункасига етти кун давом этди. Саккизинчи куни Жалолиддин аҳволнинг ҳар томонлама бениҳоятда танглигини назарда тутиб, қўшинларнинг боронғорини шиддаткор лашкарбоши Темур Маликка, жавонғорини фидойи Аминалмулкка топширди. Ғул қўмондонлигини эса, ҳар вақтдагидек ўзи бошқарар экан, жангчиларга қарата янгроқ ва баланд овозда деди:

— Баракалла, азаматлар! Сизлар қаҳрамон она муҳораба қилуб, Ватаннинг муносиб фарзандлари эрканлигингизни кўрсатдингиз. Озодлик учун курашга астойдил бел боғлаган сиздай довюрак шунқорларни асрлар ўтса-да, эл-юрт, авлодлар асло унутмағай! Бир кун келуб сиз азизларнинг улуғ ҳамда шонлиқ жасоратинггиз иншооллоҳ зарҳал битикларга битилғай! Хўрланиб яшашдин кўра, номусли ўлим аъло! Азиз биродарлар, худо ёр, бобокалонларимиз руҳи поклари мададкор бўлсун» Олайлиқ, ҳаргиз олдирмайлиқ. Оми-ин, Оллоҳу Акбар!..

Жалолиддиннинг бу хитобига унинг ботир лашкари бир оғиздан: «Шаҳид бўлгунимизгача муҳораба қилғаймиз. Халқ ва Ватан учун Алқасос! Алқасос!» — деган сўзлар янгради.

Аламзада, шерюрак Жалолиддин олтин дастали олмос тиғ шамширини қинидан шартта суғурди-да, боши узра баланд кўтарган ҳолда:

— Қани, олға азамат биродарлар! — дея наъра тортиб, жанг майдонига от солди. Душман кучлари Хоразмшоҳ қўшинига кенг майдон бўйлаб уч тарафдан якинлаша бошлади. Улар дарё бўйига етиб келиб, ҳар бири қуш қанотидек, ярим доира шаклида, худди бир-бирига рўбарў қилинган икки камон, на фақат камон, балки бир-бирига ташланмоққа шай икки ҳайбатли тоғ сингари бўлиб тўхтадилар.

Чингизхон Жалолиддинни дарё томондан исканжага олиш учун ўзининг янги сараланган қўшинларини йўллади. Ўзи эса яқин аъёнлари ҳамда шахсий қўрикчилари қуршовида одамлар қони қандай тўкилишини ва уларнинг қандай тезлик билан жон беришларини томоша қилиш учун бир тепалик устига чиқди.

Сўнгги Хоразмшоҳ етти кунлик жанг давомида ўн мингдан зиёд кишисини йўқотган эди. Душман томондан ҳам ўлган, ярадор бўлганлар билан юз мингга яқин киши йўқотилди. Жалолиддиннинг қолган эллик мингга яқин қўшинига яна уч кун давом этган мисли кўрилмаган шиддатли жанглар давомида неча бор муваффақиятлар ёр бўлди.

... Жангу беомон, гўё фалакдин отарли пайконни тамом.
Дунёни шамширла бўлиб иккига ташлагансимон,
Юзларни қоплагандек эди,. тупроқ батомом...

Жалолиддиннинг шу пайтгача мўғулларга қарши олиб борган барча жанглари бир бўлди-ю, бу ердаги жанги бир бўлди. Жанг майдонида лашкарлар гўёки бир денгиз тўлқинидек гоҳ у, гоҳ бу томонга шитоб билан оқарди. Жангнинг бениҳоят қизиганлиги, олишув ҳарорати ҳамда селдек тўкилаётган қипқизил қондан дарё юзи олов сахросидек кўринар, кум сингари тинимсиз майдалаб ёққан ёмғирдан ҳаммаёқ намгарчиликдан иборат эди. Шундай бўлса-да, жанг суръати заррача сусаймаганди. Ажал уруғи сепилиб турган бу майдонда на ўлганни ва на ярадорларни ҳеч ким аниқлай олмас, отлар аянчли кишнаб олд оёқларини жон ҳолатда баланд кўрариб, устидаги одамлар билан ерга йиқиларди. Ҳайё-ҳай, қий-чувнинг зўридан ҳамманинг асаби бузилган, икки тарафда шундай ғала-ғовур бошланган эдики, гўё аждаҳо икки томонни ҳам бирдан ўз домига тортаётгандек эди. Одамларнинг оғизларидан фақат ўлдириш ва ютиш ҳақидаги гаплар чиқар, ҳамма ёқда карнайсурнай, бурғулар чалинар, ноғораларнинг ҳайбатли гумбиргумбир садолари мисли қиёмат куни бошланганидан дарак бераётгандек туюларди. Шамолда хилпираётган туғлар эса бамисоли осмони-фалакда ҳам қизғин жанг бораётганидан хабар қилаётгандек эди. Намгарчилик туфайли ерларда юриш қийинлашар, пиёда лашкарларнинг ҳаракатларидан ҳамда суворийларнинг от туёқлари остида янчилавериб, сирғанчиққа айланган майдонда йиқилган, ярадор бўлган кишилар ҳаво ўрнига лой-балчиқ ютганларидан нафас олишлари ҳам қийинлашарди. Қурол-яроғларнинг жидду-жаҳд ила бир-бирига урилишидан чақмоқ ўти ярқирар, отларнинг кишнашидан замин ҳам зил-зил қилар эди. Бир-бирлари билан аралаш-куралаш бўлиб кетган қўшинлар орасида кўксига зарҳад совут, бошига жиғали укпар ҳамда ўртасига шамолда туғдай хилпираб турувчи оқ сувсарнинг момиқ думи қўндирилган сипарли дубулға кийган, йирик оқ тулпорли Жалолиддиннинг алп қомати баралла кўриниб турарди. У қиличини ҳар серпаганда душман қаторасига ер тишлаётгани кўринар эди. Бундай чексиз ҳарбий маҳоратни, қудрат ила йўғрилган қаҳрамонликни илғаган мўғул ҳоқонининг лаблари беихтиёр пичирлаб кетди, шунда у умрида биринчи марта:

— Ўзимнинг бутун ҳаётим давомида мутлоқ кўрмаган эрдим бундайин бемисл жасоратли қаҳрамонни. Бул сартбачча ҳарқанча эъзоз-иқромга бешаку шубҳасиз лойиқ чинакам ҳақиқий ўғлон эркан, — дея тан берди.

Жалолиддин неча бор душман қароргоҳи жойлашган ерларгача яшиндай ёриб кириб, уларга кутилмаганда яна-да, кўплаб талофот етказди. Ҳатто қудратли мўғул ҳукмдори Чингизхоннинг ўзини ҳам жон сақлаш учун қочишга мажбур қилди...

Ҳабибулла ЗАЙНИДДИН.

Умумреспублика югуриши

ОММАВИЙЛИКДАН — ОЛИМПИЯ МЕДАЛЛАРИГА

Алишер Навоий номли Ўзбекистон миллий боғи ва «Наврўз» тантаналар саройи атрофида халқаро олимпия қўмитаси ташкил этилганлигининг 105 йиллигига бағишлаб бутун дунёдаги олимпия ҳаракатини қўллаб-қувватлаш, аҳолининг барча қатламларини соғломлаштирувчи югуришга жалб этиш мақсадида 11 ёшдан бошлаб 90 ёшгача бўлган ҳамюртларимиз ўртасида еттинчи бутун республика олимпия югуриши бўлиб ўтди. Шуни таъкидлаш керакки, республикамиз унда жаҳоннинг 170 дан ортиқ мамлакатлари қаторида фаол иштирок этди. Бунда 18 та ёш тоифасига бўлинган болалар ва қизлар, эркаклар ва аёллар 1 миля масофа (1605 метр)ни, фахрийлар эса мусобақа шартига кўра шу масофанинг ярмини босиб ўтиши керак эди.

Ўзбекистон Республикаси жисмоний тарбия ва спорт давлат қўмитаси, Ўзбекистон МОҚ, Ўзбекистон енгил атлетика федерацияси, «Кока-кола» ичимлиги Ўзбекистон ЛТД» қўшма корхонаси ташаббуси билан ўтказилган старт ва финиш жойлари ажойиб безатилган умумреспублика олимпия югуришида республикамизнинг деярли барча вилоятларидан ташриф буюрган ҳамма хоҳловчилар — ўн мингдан ортиқ киши шу куни спорт, олимпия бирдамлиги ҳаракатига ошно бўлишди. Айниқса, 70—80 баҳорни қаршилаган кекса кишиларнинг спорт кийимларида завқ-шавқ билан югуришлари шу куни ёшларимизга ҳам катта ибрат вазифасини ўтади. Шундай қилиб, энг эпчиллар ва чаққонлар, яъни ғолиблар орасида ҳамшаҳарларимиз кўпчиликни ташкил этди. Жумладан, 20—30 ёшли эркаклар ўртасида 3.42.8 сония натижа билан Василий Медведьев, 55-64 ёшли аёллар орасида эса «Моржлар» клубининг аъзоси Лилия Полонская 6 марта ғалаба қозонди. Шунингдек, ўз ёш тоифаларида Пётр Лисенко, Сергей Калкин, Елена Якушко, Альфия Қосимова, Анна Сидорова, Замира Амирова, Радик Кубиев каби пойтахт вакиллари зафар қучишди. Шуниси эътиборга моликкки, Лилия Полонская ва Замира Амировалар бундан икки ҳафта муқаддам ўтказилган умумшаҳар олимпия югуришида ҳам ғолиб чиққан эдилар.

Эпчиллар учун совғалар ҳам мўл бўлди — тадбирда ўз ёш тоифаси бўйича 1,2 ва 3-ўринларни эгаллаган барча қатнашчилар «Кока-кола» ичимлиги Ўзбекистон ЛТД» қўшма корхонаси томонидан ажратилган қимматбаҳо совғалар, Республика жисмоний тарбия ва спорт давлат қўмитаси, Ўзбекистон МОҚсининг фахрий ёрлиқлари билан тақдирланишди.

Дилшод ИСРОИЛОВ.
СУРАТЛАРДА: республика олимпия югуриши ана шундай оммавий тус олди.
Рустам Шарипов олган суратлар.

Муносабат

ТАҚДИРИМИЗДАН МАМНУНМИЗ

Биз талабалар ойнаи жаҳон ва матбуот орқали 16 февраль воқеалари сабабчилари устидан ўтказилаётган суд жараёнини диққат билан кузатиб боряпмиз... Ўша жиноятчиларнинг кўпчилиги ёш-ёш йигитлар эканлиги айниқса ачинарлидир. Ахир улар ҳам биз каби Истиқлол яратган буюк неъматдан фойдаланиб, илм чўққиларини эгаллаб юришлари мумкин эди-ку!

Жиноятчиларнинг ҳаммаси бугун адашганларини, айбларини бўйинларига олиб, Юртбошимиздан, халқимиздан кечирим сўрашяпти. Лекин уларнинг узрини қабул қилиб бўлармикин? Ахир улар жонажон Ўзбекистонимизни, республикамизда истиқомат қилувчи барча миллат ва элат вакилларини тинч-осойишта ҳаёт йўлидан умумфаровонлик ва инсонпарварлик сари бошлаб бораётган халқимизнинг асл фарзанди, йўлбошчисига суиқасд қилишди, бизга бугунги саодатли дамларни бахш этган Истиқлолимизга қарши жиноятга қўл уришди! Менимча, бундайларни кечириб бўлмайди, уларни тарих ҳам, жамият ҳам кечирмайди!

Негаки, Истиқлолдан ҳаммадан кўп баҳраманд бўлган биз ёшлар эмасми?! Ахир собиқ Иттифоқ Конституциясида тантанавор эълон қилиниб, амалда илмсизликдан бошқага эришмаган ёшлар орзуси мана энди чинакамига амалга ошяпти. Илгарилари, ўзбекистонлиқ ёшлар чет элларда, айниқса АҚШ, Англия, Франция, Япония, Германия каби энг ривожланган мамлакатларда таҳсил олишни ҳатто хаёлларига ҳам келтира олмаган бўлсалар керак. Қайси мамлакат Президенти хорижий давлатга ташрифи давомида шу ерда таълим олаётган ватандош йигит-қизларни излаб топиб, уларнинг кўнгилларини кўтариб, яна қимматбаҳо совғалар билан йўқлайди?!

Шуни ҳам айтиш керакки, катта танловлардан ўтолмаган, ҳаёт тажрибасига эга ва билимга чанқоқ ёшлар учун ҳам олий маълумот олишга кенг имконият яратиб қўйилибди. Улар ўз меҳнат жамоалари, ҳомийлари, у ҳам бўлмаса — ўз маблағлари ҳисобига хоҳлаган олий ўқув юртларида ўқий оладилар. Биз юқори малакали касб-ҳунар эгаларини тайёрловчи коллежлар ва олий ўқув юртига йўл олувчи лицейларда ўқийдиган йигит ва қизларимизга ҳавас билан қараймиз.

Йўлдан адашган ва Ватан, халқ олдида жиноятга қўл урган ҳамда қилмишларига яраша жазо оладиган ўша қўпорувчилар эса шуларни ўйлашганмикин? Агар ўйлашган бўлса — бу тузини еб тузлиғига тупуришнинг ўзи-ку! Бизнингча, улар учун энг ёмони жиноятларига яраша жазо олиш эмас, балки халқимизнинг абадий тавқи лаънатига қолишларидир. Бу эса фақат ўша манфур тўда учунгина эмас, балки катта ҳаёт йўлига кириб келаётган барча ёшларга сабоқ бўлиши керак. Биз Истиқлол бахш этган тақдиримиздан мамнун эканмиз, унинг қадрига ҳам етайлик.

Зулфия ФАХРУТДИНОВА.
Жаҳон тиллари университети толибаси.

«02»

БОЛА ЎҒРИСИ

ёхуд оналик ҳиссини билмаган аёлнинг қилмиши ҳақида

Қурбоной опа одатдагидек эрталаб ўғиллари Ойбек (6 ёш), Шаҳзод (5 ёш) ва қизи Ҳафизаларни (4 ёш) нонушта қилдириб боғчага олиб боришга ҳозирлик кўрди. Чала қолган ишлардан бирини қилгунча болалар онага қарамасдан ҳам девори деворига туташ бўлган боғчага ўзлари чиқиб кетишди.

— Агар шу кунги нохуш ҳодисанинг рўй беришини билганимда болаларни уйга қамаб бир қадам ҳам ўзимдан нарига жилдирмасдан боғчага олиб борган бўлардим, — дейди опа кўз ёшларини рўмолчага артиб. Эшикни ёпиб уйдан чиқишимни биламан, болалар кўринмади. Боғчага кириб кетишгандир, деб ўйлаб тарбиячига учрашсам ҳали келишмади деди. Шундан кейин Қўйлиқ томон ўтувчи трамвай йўли томон бордим. Ҳафизанинг акалари уни излашаётган экан. Нима бўлди десам бир аёл билан гаплашиб турганди дейишди. Жаҳлим чиқиб уларни роса койидим...

Она зоти борки фарзандининг оёғига тикан кирганлигига розилиги йўқ. Қурбоной опанинг фиғони кўкка кўтарилди. Кирмаган хонадони, сўрамаган одами қолмади. Бахтига кўрганлар бор экан. Ўша разил аёлнинг афти-ангори кўринишини тасвирлаб беришди. Қурбоной опа қўни-қўшнилар билан ҳамкорликда Ҳамза тумани ички ишлар бўлимига бориб бор гапни ипидан игнасигача етказишди. Бу орада у бир неча бор ҳушидан кетиб ҳушига келди. Шундай пайтда яхши одамларнинг садағаси кетсанг арзийди. Опага далда беришиб унинг дардига шерик бўлишди. Туман ички ишлар бўлимида ушбу жиноятни очиш, қабиҳ ниятли аёлни топиш борасида тезкор-қидирув ишларини бошлаб юборишди. Номаълум аёлнинг тахминий сурати ишланиб бутун ички ишлар идораларига юборилди. Тезкорлик ўз самарасини берди. Бир куннинг ўзидаёқ қизча ота-онасига соғ-саломат топширилди.

Воқеа бундай бўлганди. Эрталаб бири-биридан ширин ака-ука Ойбек, Шаҳзод ва эркатой Ҳафизахонлар болалиги тутиб оналарини кутиб турмасдан боғчага ўзлари йўл олишди. Ёвуз ниятли кишилар ҳамма даврда ҳам етарли бўлганидек айни пайтда ҳам бизнинг орамизда мавжуд эканлигини, биз ҳар доим ва ҳамиша ҳушёрликни йўқотмаслигимизни ҳаётнинг ўзи исботлади.

— Вой, бунча ширин бўлмасанглар, — деди уларга рўпара чиқиб номаълум аёл. Ҳафизахонни даст кўтариб икки бетидан «севиб-севиб» ўпди. — Ҳозир ман сизларни музқаймоқ билан сийлайман, — деди. — Аввал Ҳафизахонга олиб бераман. Сизлар эса боғчага боравергинглар. Ўзимиз олиб борамиз, — дея болаларни бемалол қилиб қўйди. Бола-бола-да, бу «қувноқ холажоннинг» ичидаги қора ниятларини улар қаердан ҳам билишсин. Шу-шу Ҳафизахонга музқаймоқ олиб бериб ўзи Фарғона йўли кўчасида машинага ўтириб Қўйлиқ бозорига етиб олди. У ердан эса «Отчопар» бозоридаги хусусий автобус турадиган жойгача. Аёлнинг сафари Самарқандда қариди. Қизчани кўтариб маҳаллалардан бирига борди. «Харидор» ҳам топди.

— Ота-онаси ўлган, маъракасини қилишимиз керак. Қўшни бўлиб четда қараб турсак бўлмас. Қизчани боқолмайман. Ўзимнинг ҳам болаларим кўп, — деди аёл виждонини ютиб.

— Кўпмас, 25 минг берсангиз бўлади, — деди кўзларини жовдиратиб «харидор»га.

Яхшилик билан ёмонлик ёнма-ён юради, деганларидек, бу дунёда ҳамма ҳам разил, манқуртлармас.

— Қизалоқ билан гаплашиб кўришим керак. Майлими, бир сайр қилиб келсак, — дея «харидор» уни чеккага олиб чиқди.

Исмини сўради. Ота-онанг борми, деб сўраганида, «Ҳа, улар тирик. Тошкентда яшаймиз», деди Ҳафизахон. Яхши одамнинг барча тахминлари тўғри чиқди. Зудлик билан фирибгар аёл тўғрисида Самарқанд шаҳар ички ишлар бошқармасига қўнғироқ қилиб бор гапни айтди. Кўрилган чора-тадбирлар натижасида жиноятчи аёл қўлга олиниб унинг кирдикорлари фош қилинди.

— Қўлга олинган аёл ҳеч қаерда фойдали иш билан шуғулланмайдиган, бир неча марта қамалиб чиққан. Ҳозирги кунда тергов ишларини олиб бораяпмиз, — дейди Ҳамза тумани ИИБ терговчиси, милиция катта лейтенанти Тоҳиржон Имомов.

— Фарзандимизнинг бундай тезлик билан бағримизга қайтишини ўйламагандим. Милиция ходимлари жуда яхши ишлашди. Ёнимизда бирга бўлишди. Фурсатдан фойдаланиб уларга ўз миннатдорчилигимизни билдирамиз. Ота-оналарга ҳам эслатиб қўймоқчимиз. Фарзандларга беэътибор бўлманг. Акс ҳолда нохушлик рўй бериши мумкин, — дейди Қурбоной опа.

Мирза АБДУЛЛАЕВ,
Тошкент шаҳар ИИББ матбуот хизмати ходими.

Ажойиботлар

ҲАЙКАЛИ ҚАСОС ОЛДИ

Ҳайкалтарош Мелхиор Каффа ёшлигида бир одамни қасддан ўлдириб қўйган эди. У ана шу маълум воқеа туфайли узоқ вақт виждон азобида юрди. Орадан 30 йил ўтгач ҳайкалтарош ўша одамнинг ҳайкалини яратиб, унинг қабрига қўймоқчи ва шу билан виждон қийноғидан қутилмоқчи бўлди. Каффа Рим шаҳридаги устахонасида ҳайкал ясай бошлади ва энди уни тугатай деганда фалокат рўй берди: ҳайкал устанинг устига ағдарилиб тушди ва Каффа жон таслим қилиб, виждон азобидан «бутунлай» қутулди.

ЧУВ ТУШГАН ИВАН

Бекорчиликдан бемазагарчилик келиб чиқади, дейишади. Москва вилоятилик Иваннинг қилган иши ҳам айнан бекорчиликдан келиб чиқди. 16 ёшли бу йигитча ўзича ҳазил қилмоқчи бўлиб, кўчага қуйидаги эълонни осиб қўйди: «Бородино жанги фахрийларига моддий ёрдам кўрсатилади». Ўйламай қилинган ишни қарангки, «ҳазилкаш» Иван эълон остига ўз уй манзилини ҳам ёзиб қўйган экан. Шу куниёқ унинг уйини ўғри уриб кетди. Ўғрилар ҳам унга шундай хат қолдиришибди: «Саховатингиз учун катта раҳмат. Бородино жанги фахрийси». Шуни айтадиларда, ҳазилнинг таги зил, деб.

УЗУМ ЕБ...

Исроиллик ҳайдовчи Анью Бемберт узум еб, полициячилар қўлига тушди. У кечқурун бир ошнасининг уйига борган эди. Мезбон уни ғарқ пишган узум билан роса сийлади. Сўнг йўлга чиқди. Йўлда ҳайдовчини полициячи тўхтатди ва ичиб олиб машина бошқаргани учун жарима солди. Бечора Анью «бир грамм ҳам ичмаганлигини» исботлашга роса уринди, қасам ичди. Лекин полиция унга эмас, Аньонинг ичганлигини исботлаб турувчи тиббий асбобга ишондилар ва уни жазоладилар.

Кейин маълум бўлишича, ҳайдовчи истеъмол қилган узум ошқозонда тез бижғиган ва винога айланган экан. Шу боис ҳам у бироз сархуш бўлган, тиббий асбоб эса шуни кўрсатган.

ТИКАНСИЗ АТИРГУЛ

«Атиргул ҳам тикансиз бўладими?» деб ҳайрон бўлишингиз турган гап. Ҳа, бўлар экан. Бундай атиргулни италиялик гулчи Доменико Мансуино уч йиллик изланишлари эвазига етиштирди. Новдалари оппоқ, барглари силлиқ бу атиргулга «Пурец А-тоза» деб ном берилди. У Италиянинг Пеша шаҳрида ўтказилган гуллар кўргазмасида катта шов-шувга сабаб бўлиб, эгасини машҳур этди.

Дилноза ГИЁСОВА тайёрлади.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»

Сизнинг рекламаларингизни, хусусий эълонлар ва хусусий бизнес бўйича эълонларни, шунингдек таъзияларни, таваллуд кунлари, тўйлар, юбилейлар муносабати билан қутловларни, никоҳ эълонлари ва шунга ўхшаш эълонларни ўз саҳифаларида ёритади. Эълонлар шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни соат 9.00 дан 17.30 гача қабул қилинади.

Маълумотлар учун телефон: 133-28-95. Факс: (3712) 133-29-09. МАНЗИЛИМИЗ: МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32-УЙ, 2-ҚАВАТ, 204 -ХОНА.

«Тошкентуйжойинвестқурилиш» корпорацияси бошқаруви жамоаси, корпорация бошқаруви раисининг ўринбосари М.В. Шодмоновга унинг отаси **Мирвохит ШОДМОНОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Муассис: Тошкент шаҳар ҳокимлиги

Бош муҳаррир Акмал АКРОМОВ

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32

ТЕЛЕФОНЛАР: хатлар — 133-29-70; эълонлар: 133-28-95, 132-11-39. факс: (3712) 133-29-09.

Душанба, чоршанба ва жума кунлари чиқади.
Нашр кўрсаткичи — 209

Ҳажми — 2 босма табоқ офсет усулида босилади. Қоғоз бичими А-2

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки «Тошкент почтаси»га — 133-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Рўйхатдан ўтиш тартиби: №10.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.

Буюртма Г-0444. Босмага топшириш вақти 11.30 123456